БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 58 (2091). | 20 март, сешанба, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БУГУН ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ

ХАЛҚЛАРНИНГ ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

Бундан 30 йил муқаддам, 1932 йилнинг 20 мартида ССР Иттифоқи Марказий Ижроия Комитети Қорақалпоғистон партия ва совет ташкилотларининг илтимосини қараб чиқиб ҳамда республика кенг меҳнаткашлар оммасининг хоҳишини эътиборга олиб, Қорақалпоғистон автоном областини Қорақалпоғистон автоном Совет Социалистик Республикасига айлантириш ҳақида қарор қабул қилди.

Қорақалпоқ социалистик давлатининг барпо этилиши қорақалпоқларни кўп сонли қабила ва уруғларга бўлинган элатдан социалистик миллатга айлантириш жараёнини тезлаштириш учун зарур шарт-шароитлар вужудга келтирди.

Қорақалпоғистон революциягача чор Россиясининг энг қолоқ ўлкаларидан бири эди. Бу ерда социал ва миллий зулмнинг энг жирканч кўринишлари ҳукмрон эди. Қорақалпоғистон меҳнаткашларини рус капиталистлари ва маҳаллий бойлар, оталиқлар, руҳонийлар, хон ва чор амалдорлари аёвсиз эксплуатация қилар ҳамда талар эдилар.

Улуғ Октябрь Социалистик Революцияси мустамлакачилик ва миллий зулмга абадий барҳам берди, қорақалпоқ халқини очлик ва қашшоқликдан халос этди, улуғ Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласида тенг ва эркин ривожланиш имкониятини яратиб берди.

Қорақалпоғистон автоном Совет Социалистик Республикаси аввал РСФСР составида эди, 1936 йили СССР Конституцияси қабул қилинганидан кейин эса Ўзбекистон ССР составига ўтди.

Қорақалпоғистон меҳнаткашлари 30 йил мобайнида сиёсий, хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида жуда катта муваффақиятларга эришди. Республикада янги шаҳарлар, шу жумладан Қорақалпоғистоннинг пойтахти Нукус шаҳри, ўнлаб йирик корхоналар бунёдга келди. Тахиатош ГРЭСи юксалиб бораётган республика саноатининг энергетика базаси ҳисобланади. Ҳозир Тахиатош ГРЭСининг биринчи ва иккинчи агрегатлари ишга туширилди.

Д. ЕШИМБЕТОВ,
Қорақалпоғистон АССР Олий Советн Президиумининг Раиси

<>

Қорақалпоғистоннинг ўтмишда қолоқ бўлиб келганлигининг асосий сабабларидан бири унинг мамлакатнинг саноат ва маданий марказлар билан боғловчи йўлларга эга бўлмаганлигида эди. Ҳозирги вақтда республикада Чоржўй-Қўнғирот темир йўл магистрали ишлаб турибди, авиация транспорти кенг ривожланган. Эндиликда ҳаво транспорти республикани Совет Иттифоқининг кўпгина шаҳарлари билан боғлаган. Автоном республиканинг районлари обод йўллар орқали ўзаро боғланган.

Республика қишлоқ хўжалигида катта ўзгаришлар юз берди, у кўп тармоқли. Ҳозирги замон фани ва техникасининг муваффақиятларига таянган, юксак даражада механизациялашган социалистик хўжаликка айланди. Совет ҳокимияти йилларида республикада экин майдонлари бир ярим баробардан зиёдроқ кенгайди, қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлган пахтанинг ҳосилдорлиги икки баробардан кўпроқ ошди, пахта етиштириш эса 22 баробар кўпайди. Чорвачиликни ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятларга эришилди.

Янги суғориш системалари қуриш юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Ленин номли, Қизкетген, Пахтаарик, Назарқон, Абадярмиш, Майяб каби йирик ирригация системалари ва каналлари вужудга келтирилдики, бу, суғориладиган ерлар майдонини 120 минг гектар кенгайтириш имконини берди. Илгариги вақтда суғориш тармоқларини қўл кучи билан тозалаш каби оғир ишга кўп меҳнат сарфланар эди. Ҳозирги вақтда республиканинг сув хўжалиги ҳозирги замон техникаси билан яхши таъминланган ва суғориш шохобчаларини тозалаш иши деярли тўла механизациялаштирилган.

Революциядан илгари Қорақалпоғистон халқи ёппасига саводсиз бўлиб, қорақалпоқлар ўз ёзувига эга эмас эди. Совет ҳокимияти йилларида республикада янги, шаклан миллий, мазмунан социалистик маданият юзага келди.

Ҳозирги вақтда республикада 640 дан ортиқ мактаб, педагогика институти, 5 та махсус ўрта билим юрти, 6 та профессионал-техника билим юрти бор. Ана шу ўқув юртларида юз мингдан ортиқ киши билим олмоқда.

Қорақалпоғистон маданиятни ривожлантиришнинг айрим кўрсаткичлари бўйича фақат чет эл Шарқидаги мамлакатлардангина эмас, ҳатто, Европадаги бир қатор капиталистик мамлакатлардан ҳам ўзиб кетди. Агар Қорақалпоғистон АССРда ҳар ўн минг кишига ҳисоблаганда олий ўқув юртларида 80 студент таълим олаётган бўлса, Эронда ҳаммаси бўлиб — 3 Туркияда — 12, Италияда — 32 ва Францияда — 35 студент ўқимоқда холос.

Республика ўзининг илмий кадрларига, шу жумладан фан докторлари ва кандидатларига эга. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон филиали олимларни бирлаштирган. Шунингдек, республикада қишлоқ хўжалик Илмий-текшириш институти ишлаб турибди.

Станиславский номли Қорақалпоғистон Давлат музикали драма театри 30 йилдан ортиқ вақтдан буён халққа хизмат қилаётир. Бу театр таржима асарлари билан бир қаторда Қорақалпоқ драмтургларининг жуда кўп пьесаларини саҳналаштирди. Шунингдек республикада Давлат филармонияси ва бирнеча халқ театрлари ҳам мавжуд.

Халқ турмушининг моддий ва маданий даражаси ўсганлиги натижасида ва соғлиқни сақлаш органлари амалга оширган катта миқёсдаги ишлар туфайли республикада касаллик кескин равишда камайди, ўлим тўрт бараварадан кўпроқ, болалар ўлими эса 7 баравар камайди. Илгариги вақтда минглаб кишиларнинг ҳаётини қуритган кўпгина юқумли касалликларга эндиликда тўла барҳам берилган.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

18 март кечқурун Москвада, Союзлар уйида олтинчи чақириқ СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди.

Мажлисда Марказий сайлов комиссияси раиси ўртоқ В. В. Гришиннинг мамлакатда овоз беришнинг бориши ҳақидаги ахбороти тингланди.

СССР Олий Советига сайлов Совет Иттифоқининг ҳамма территориясида сайлов тўғрисидаги Низомга мувофиқ, маҳаллий вақт билан эрталаб соат 6 да бошланди. Сайлов уюшқоқлик билан ва сайлов қонунига тамомила мувофиқ равишда давом этди. Сайлов тўғрисидаги Низомнинг бузилиши тўғрисида Марказий сайлов комиссиясига ҳеч қандай шикоятлар тушмади.

18 март кундуз соат 12 гача умуман мамлакатда сайловчиларнинг 83,58 проценти сайловга келди, кеч соат 6 гача эса сайловчиларнинг 99,21 проценти овоз берди, яъни ўша вақтгача деярли ҳамма сайловчилар ўз гражданлик бурчларини адо этдилар. Москвада кеч соат 6 га қадар сайловчиларнинг 99,28 проценти, Ленинградда сайловчиларнинг 99,38 проценти, Украина ССРда сайловчиларнинг 99,59 проценти, Белоруссияда сайловчиларнинг 99,29 проценти, Қозоғистон ССРда сайловчиларнинг 99,46 проценти, Свердловск областида сайловчиларнинг 98,10 проценти овоз бериб бўлди.

Марказий сайлов комиссиясига келган дастлабки якунлар СССР Олий Советига сайлов меҳнаткашларнинг юксак сиёсий активлиги ва уюшқоқлиги вазиятида ўтганлигидан далолат беради. Ҳамма ерда сайлов куни умумхалқ байрами сифатида, совет халқининг Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига маҳкам жипсланганлигини кўрсатувчи ёрқин намойиш сифатида ўтди. (ТАСС).

СЎНГГИ АХБОРОТ

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

Париж вақти билан соат 18 да (Москва вақти билан соат 20 да) Франс Пресс агентлиги Эвианда Франция ва Жазоир ҳукуматларининг вакиллари ўртасида битим имзоланганлигини хабар қилди.

ЧИЛИ КОМПАРТИЯСИНИНГ XII СЪЕЗДИ ТАМОМ БЎЛДИ

Чили Компартиясининг XII съезди 18 мартда ўз ишини тамомлади. Съезд ўзининг охирги мажлисида 45 кишидан иборат Марказий Комитет сайлади. Марказий Комитетга бош секретарь қилиб яна Луис Корвалан сайланди. (ТАСС).

ЖАЗОИР РЕСПУБЛИКАСИ МУВАҚҚАТ ҲУКУМАТИНИНГ РАИСИ

БИН ЮСУФ БИН ХЕДДА жаноб олийларига

Радио ва телеграф қаҳрамон Жазоир халқининг тарихий ғалабаси тўғрисида ҳозиргина хабар берди. Жазоир Республикаси муваққат ҳукумати билан Франция ҳукумати ўртасида олиб борилган музокараларда мустақил суверен давлат сифатида Жазоирнинг ўз тақдирини ўзи белгилаши тўғрисида ва Жазоирда урушни тўхтатиш ҳақида бир битимга келинди.

Раис жаноблари, ана шу шонли воқеа муносабати билан Совет Иттифоқи халқлари, Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан Жазоир халқини, Жазоир Республикаси муваққат ҳукуматини ва шахсан сизни шу буюк ғалаба билан самимий табриклашга ижозат бергайсиз.

Совет Иттифоқи халқлари, шунингдек Жазоирнинг барча дўстлари ўзининг миллий озодликка бўлган муқаддас ҳуқуқини ва ўз ватанининг мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқ учун ҳар қандай қурбон беришдан ҳам қайтмаган Жазоир ватанпарварларининг мардлиги ва қаҳрамонлигидан хурсанд бўлдилар. Улар Жазоир халқи амалга ошириш учун кўп йиллар мобайнида курашиб келган ҳаққоний иш тантана қилажагига ва мустамлакачилик зулми кишанлари абадий парчаланиб ташланажагига амин эдилар. Мустамлакачилар Жазоир халқини ана шу мустамлакачилик зулми кишанларида сақлашга уриниб келган эдилар.

Оғир қурбонлар эвазига қўлга киритилган бу ғалаба халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги ишини қадрлаётган ҳамма кишиларни қувонтиради. Жазоирнинг шонли ватанпарварлари мустамлакачиларнинг тиш-тирноғигача қуролланган армиясига қарши фидокорона жанг қилиб, кўп қон тўкдилар ва Жазоир халқи ўз ерида мустақил Жазоир давлати байроғини кўтаришга муваффақ бўлган пайтгача миллий озодлик иши учун курашда кўп курбонлар берди.

Жазоир халқи мустамлакачиларга қарши олиб борган қаҳрамонона кураши билан мустамлакачиликни тугатиш ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мустамлака мамлакатлар ҳамда халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги қарорини бажаришдан иборат умумий ишга ҳам жуда катта ҳисса қўшди. Жазоирда мустамлакачилик урушининг тўхтатилиши ва мустақил Жазоирнинг тантанаси халқаро кескинликни юмшатишнинг муҳим омилидир.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи улуғ принципига амал қилиб ва Жазоир халқининг ҳаққоний миллий интилишларини чуқур ҳурмат қилиб, Жазоир Республикаси муваққат ҳукуматини расмий таниганлигини билдиради ва у билан дипломатия муносабатлари ўрнатишга тайёр эканини изҳор қилади.

Совет ҳукумати ишонч билдириб айтадики, дипломатия муносабатларининг ўрнатилиши халқларимиз ва мамлакатларимиз ўртасида тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик ва самарали ҳамкорлик принциплари асосида вужудга келган ҳамжиҳатлик ва дўстликни янада ривожлантиришга ёрдам беради.

Совет халқи Жазоир халқининг мустақил миллий давлатни қуриш ва мустаҳкамлашда, ўз ватанининг экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришувини чин кўнгилдан тилайди.

Н. ХРУШЧЕВ.

Москва, Кремль.
1962 йил 19 март.

ЭКИШГА ҲАММА НАРСА ТАХТМИ

Қуйи Чирчиқ районидаги Красин номли колхозда квадрат-уялаб чигит экадиган сеялкалар мавсумга тўла шайлаб қўйилмоқда. Суратда: (чапдан) механик Иван Караум ва тракторчи Алексей Минченко ўртоқлар чигит экадиган сеялкани далага жўнатишдан олдин сўнгги марта текшириб кўрмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ИШОНЧНИ ОҚЛАГАН ЙИГИТ

Абдулатиф Чиноз районидаги Энгельс номли колхознинг 3-бригадасида илгари сувчи бўлиб ишларди. Бригада сурункасига икки йил пахта тайёрлаш планини бажара олмади. Эски бригадир ишончни оқламади. 1959 йили бригадада гектаридан зўрға 11 центнердан ҳосил олинди. Бунинг сабаблари йўқ эмас эди, албатта. Бригаданинг ерлари янги, бўз ерлардан иборат. Мўл ҳосил етиштириш учун ғайратни сира аямасдан ишлаш, механизациянинг кучидан унумли фойдаланиш талаб қилинарди.

1960 йили серғайрат йигит Абдулатиф бригадага бошлиқ қилиб тайинланди. Бу билан Абдулатифга жуда катта ишонч билдирилган эди. У, ана шу ишончни оқлаш учун бутун кучини, ғайратини сарф қилиб ишлади. Бригаданинг ерларига янгидан 25 гектар ер қўшилди. Қишда кўкламга пухта тайёргарлик кўрилди. Ёш бригадир техникага меҳр қўйди. Механизатор Қ. Кенжаевни ўзининг асосий суянчиғи деб билди. Абдулатифнинг жонкуярлик кўрсатиб ишлагани яхши натижа берди. Ўтган йили бригада 125 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 16 ўрнига 21 центнердан «оқ олтин» кўтарди ва планни колхозда биринчи бўлиб бажарди. Ёш бригадир Абдулатиф Худойберганов ишончни оқлади.

Бу йил бригада аъзоларининг аҳдлари ўзгача — гектар бошига кам деганда 25 центнердан пахта ҳосили етиштиришдир. Ана шу аҳднинг уддасидан чиқиш мақсадида пахтакорлар шу кеча-кундузда чигит экишга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Бригаданинг 12 гектар ерига сув анча қийинчилик билан чиқар эди. Маслаҳат билан улар кўтарма ариқ олдилар. Бу — ёз ойларида ғўзаларни қондириб суғоришга катта ёрдам беради. Ҳамма ариқ-зовурлар тозалаб қўйилди. Ҳар бир гектар ер ҳисобига 10 тонна атрофида гўнг ташиб чиқарилди.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан руҳланган бригада пахтакорлари чигит экишни тез ва сифатли ўтказиш учун ҳамма ҳозирликни кўриб қўйдилар.

Т. ИМОМОВ.

☆ ☆ ☆

ИШЛАР ҚИЗҒИН БОРЯПТИ

Ўрта Чирчиқ районидаги йирик Охунбобоев номли колхоз аъзолари экишга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли 1958—1961 йиллар ичида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига қарийб 10 центнер ошди.

Пахтакорлар, ер тўйса—эл тўяди, деган халқ мақолига амал қилиб, пахта майдонларини минерал ва маҳаллий ўғитлар билан тўйдиришга катта аҳамият бераяптилар. Ҳозиргача 12 автомашина, 3 та прицеп ва бир неча аравалар ёрдамида қарийб 10.000 тонна маҳаллий ўғит далага ташиб чиқарилди. Давлат омборларидан 500 тоннадан ортиқ минерал ўғитлар ташиб келтирилди. Бу соҳада шофёрлардан Т. Асрақулов М. Тиллаев, М. Мамажонов каби ўртоқлар, айниқса, жонбозлик кўрсатдилар.

Колхоз пахтакорлари ўзлари эришаётган ютуқларда механизация ҳал қилувчи роль ўйнаётганлигини яхши биладилар. Шунинг учун ҳам мавжуд 26 та универсал, 12 та ДТ-24 маркали трактори, 23 та сеялка ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг ремонти 1 февралдаёқ тугалланган эди.

Хуллас, бу колхозда чигит экишга ҳамма нарса тахт қилиб қўйилди. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан руҳланган мирикорлар 1330 гектар ерга чигит экиб, ҳосилдорликни гектар бошига ўтган йилдагига қараганда 3—4 центнер оширишга бел боғлаганлар.

Ҳ. СУННАТОВ,
А. ҲАМЗАЕВ.

БРИГАДА ЭКИШГА ШАЙ

Сирдарё районидаги Куйбишев номли колхознинг Абдуллажон Тўйчиев бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари бу йил 120 гектар ерга чигитни квадрат-уялаб экадилар. Аҳил коллектив КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларидан руҳланган ҳолда дала ишларини қизитиб юбордилар. Уларнинг мақсади етти йилликнинг тўртинчи йилида ҳар гектар ердан 45 центнердан «оқ олтин» кўтаришдир. Бу ҳосил ўз-ўзидан пайдо бўлмайди, балки ҳалол меҳнат қилишни талаб этади.

Ерни тўйдирсанг, элни тўйдиради деган оқилона гапга амал қилиб бригада пахтакорлари шудгорлашдан олдин 300 килограммдан суперфосфат, 5—6 тоннадан маҳаллий ўғит бердилар. Суғориш шаҳобчалари аллақачон сув равон оқадиган қилиб тозалаб қўйилган. Бригада механизаторлари 2 та ДТ-24, 2 та сеялка ва бороналарни сифатли ремонт қилиб қўйган эдилар. Ишбилармон деҳқонлар кузда сифатли қилиб ҳайдаб қўйилган барча майдонни бороналадилар.

Кўкламги чигит экиш кампаниясига шай бўлиб турган бу бригада аъзолари халқ олдида берган сўзларининг устидан, албатта чиқадилар.

Б. ТЕШАБОЕВ.

ЛОЛАХОН ҚАНИ?

Меҳнатсевар чаққон қиз,
бахти, кулиб боққан қиз,
Пахта экиб колхозда,
олтин юлдуз таққан қиз,
Қаҳрамон қиз Лолахон,
довруғинг элга достон,
. . . .

«Белоруссияда бўлган вақтимда кадрларга нотўғри муносабатда бўлаётган баъзи бир раҳбарларни танқид қилган эдим. Брест областида Анна Белевец деган ажойиб колхозчи бор. Бир неча йил муқаддам у звено бошлиғи бўлиб ишлаб, ҳар гектаридан 1340 центнер маккажўхори етиштирган эди. Унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган унвон берилган эди. Мен ўша ерга бориб, белоруссиялардан: ўша аёл ҳозир қаерда? — деб сўрадим. Менга шундай жавоб беришди:

— Биз уни қишлоқ Советига раис қилиб кўтариб қўйдик.

Ўртоқлар, мен қишлоқ Совети раисининг ролини камситмоқчи эмасман, аммо колхозда шунчалар кўп иш қилган энг яхши звено бошлиғини олиб, аппаратда ишлашга юбориш мумкинми, ахир. Бундай одамни авайлаш, унга ёрдам бериш, бошқаларни энг яхши тажриба асосида ўқитиш керак. Партиямизнинг бойлиги бўлган кадрларни бу хилда тарқатиб юбориш ақлдан эмас».

Н. С. ХРУЩЕВ.

Биласизми, ана шу қўшиқда номи тараннум этилган, тилларда достон бўлган, бутун республикага донг таратган қаҳрамон қиз — Лолахон ким? Қандай қилиб Лолахоннинг номи элга достон бўлган эди, қандай қилиб у бутун республикага танилган эди? Ҳатто шоирлар унга атаб қўшиқ ёзган эдилар, бастакорлар бу қўшиқни музикага солган эдилар, санъаткорлар уни концертларда ижро этган эдилар. Буларнинг боиси нима?

Лолахон 1945 йили колхоз қишлоғидаги мактабни тамомлаб, ўз тенгқурлари билан пахтазорда ишлайбошлади. Ишлаганда ҳам чинакам ғайрат ва ташаббус билан ишлади. Ўша йили биринчи марта пахта тераётганлигига қарамай, кўпмингкилограммчилар ҳаракатига дадил қўшилди ва мавсумда 10 тоннадан ортиқ пахта териб, эл олқишига сазовор бўлди. 1946 йилнинг баҳоридан бошлаб эса у звенога бошчилик қила бошлади. Лолахон ёш бўлишига қарамай, ҳаммани ҳайратда қолдирадиган даражада ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилди. У, меҳнатда пишиб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлларини кунт билан ўрганди, билмаганини катталардан, тажрибали пахтакорлардан сўраб ўрганди.

Келгуси йили бутун районда: «Красная заря» колхозида Лолахон деган бир қиз чиқибди, юз центнерчилар ҳаракатига қўшилибди, ўзи ёш бўлса ҳам бош бўладиган хилидан эмиш, тиниб-тинчимайдиган, чарчаш нималигини билмайдиган ўтюрак қиз эмиш, деган овоза тарқалди.

Лолахон чиндан ҳам ўз колхозидагина эмас, балки бутун районда юз центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори бўлди, пахтадан мўл ҳосил етиштираман, деб эл олдида, район партия ташкилоти олдида қатъий сўз берди. Лолахон берган ваъдасини амалий иш билан исботлайдиган бурдли, ўнга яраша ташкилотчилик қобилияти бор қиз эканлигини амалда кўрсатди. Йил охирида унинг звеноси рекорд ҳосил етиштирди. Бунинг устига Лолахон колхозда кўпмингкилограммчилар ҳаракатининг ташаббускори бўлди ва мавсумда 18 тонна 600 килограмм пахта терди.

Шундан сўнг Лолахон Эрбўтаеванинг шуҳрати бутун республикага ёйилди, унинг номи ана шу пайтдан бошлаб тилларда достон бўлди. Чунки Совет ҳукумати Лолахоннинг ёш бўлишига қарамай кўрсатган жасорати ва қаҳрамонона меҳнатини юксак баҳолади. Унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган унвон берилди. Шоир ҳам юқоридаги ашулани ана ўшанда ёзган эди.

Лолахон 1951 йилгача звенога, сўнг эса 1958 йилгача бригадага бошчилик қилди. Бригадирлик вазифасини ҳам садоқат билан бажарди, ажойиб ташкилотчилик қобилиятига эга эканлигини, ўсиб-улғайиб, тажрибаси бойиб, тенгги йўқ юқори ҳосил устаси бўлиб етишганлигини исбот этди. Ахир, Лолахон бошлиқ бригада 1957 йили 80 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 36,5 центнердан ҳосил олган эди. Келгуси йили Лолахон янгидан 53 гектар ер очиб, пахта майдонини 133 гектарга етказди ва гектаридан ўрта ҳисобда 28 центнердан «оқ олтин» етиштирди.

Чинакам қаҳрамон, ажойиб пахта устаси, мўл ҳосил етиштириш йўлларини биладиган ва олдига қўйган мақсадига эришадиган миришкор ўша Лолахон ҳозир қаерда? Балки у ҳозир ҳам ўз жонажон колхозида, кенг пахтазорда илгаригидек ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилаётгандир, пахтадан мўл ҳосил етиштираётгандир, элимизнинг бойлигига бойлик қўшаётгандир, мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини кучли равишда юксалтириш учун кураш олиб бораётгандир, ўз тажрибасини ёшларга меҳр билан ўргатаётгандир, деб ўйларсиз. Лолахонни қаҳрамон қилиб етиштирган, меҳнатда жасорат ва қаҳрамонлик кўрсатишга илҳомлантирган, элга достон бўлишида катта роль ўйнаган район партия комитети ва колхоз партия ташкилоти ҳозир ҳам унга мўл ҳосил етиштиришда, пахтачиликни юксалтириш учун олиб бораётган курашида яқиндан ёрдам бераётгандир, меҳнатда янги зафарлар қозонишга илҳомлантираётгандир, тажрибасини оммалаштираётгандир.

Бу саволларга район раҳбарлари тўппа-тўғри жавоб бера олмайдилар. Нега деганда район партия ташкилоти Лолахон Эрбўтаевани авайлаб тарбиялаш, ишлаб чиқаришда янада маҳкамроқ ўрнашиб қолишини таъминлаш ўрнига, уни аввал Октябрь сельпосига ва сўнг Октябрь қишлоқ Советига раис қилиб кўтарди. Шу бўлди-ю Лолахон бевосита колхоз ишлаб чиқаришидан четлашди. Район партия комитети эса ўзи пастдан юқори кўтарган Лолахонга амалий ёрдам бермади. Даладан бошқани билмаган, раҳбарлик ишида тажрибаси бўлмаган Лолахон қишлоқ Советига яхши раҳбарлик қила олмади. Натижада уни вазифасидан бўшатиб, колхоз қишлоғидаги магазинга мудир қилиб юборишди. Деҳқон қизи эмасми, Лолахон бу ерда ҳам узоқ ишлай олмади, магазинни топшириб, рўзғор ишларида ўралашиб қолди. Лолахон ҳозир уйида.

Лолахон ва бошқа айрим тажрибали кишилар ишлаб чиқаришдан четлашгани колхозда ҳосилдорликка салбий таъсир кўрсатмагандир, ҳали ҳам илгаригидек юқори ҳосил олинаётгандир, деган савол туғилиши мумкин. Кейинги йилларда колхозда пахтанинг ҳосилдорлиги кескин камайиб кетди. 1961 йили гектаридан 21,29 центнер, Лолахоннинг собиқ бригадасида эса 21,5 центнердан ҳосил олинди.

Лолахон билан суҳбатлашдик. У, жуда зерикдим, кенг пахтазорни, ўзим билан бирга ишлаган дўстларимни, бригадани жуда-жуда қўмсадим дейди. У бутун совет халқи каби КПСС Марказий Комитети март Пленумининг Мурожаатига жавобан қишлоқ хўжалигини зўр куч билан юксалтириш учун бошланган умумхалқ курашида иштирок этмоқчи, жонажон колхозига, бригадасига қайтиб, ўзининг ташкилотчилик қобилиятини, мўл ҳосил етиштириш йўлида тўплаган бой тажрибасини яна ишга солмоқчи. Бунинг устига машҳур механизатор Турсуной Охунова каби механизаторлик касбини эгаллаб, пахтачиликни комплекс механизациялаш соҳасида ҳам ўзини кўрсатмоқчи.

Район партия комитети, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бу соҳада Лолахонга яқиндан ёрдам беришлари керак.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ХАЛҚИМИЗ МАЪНАВИЙ-СИЁСИЙ БИРЛИГИНИНГ ЁРҚИН НАМОЙИШИ

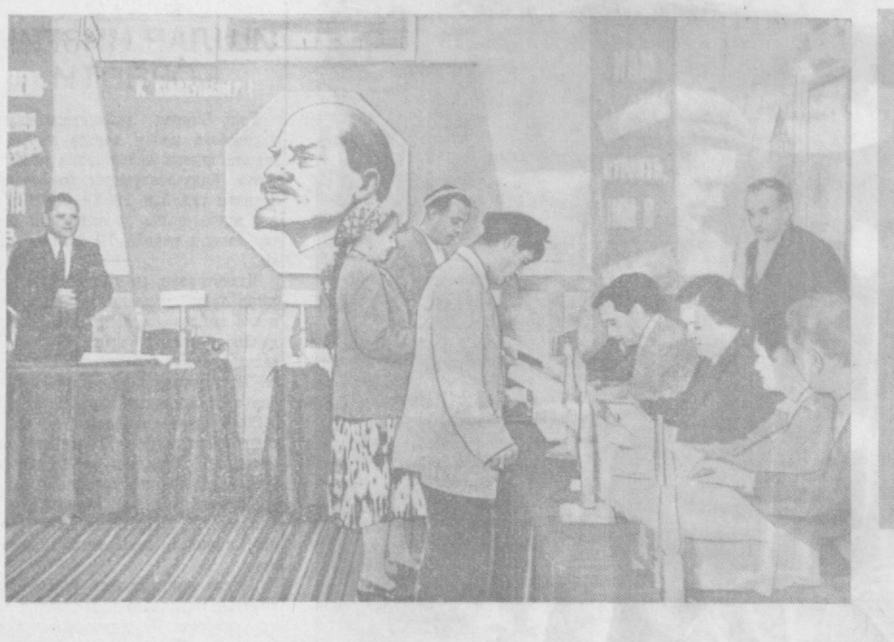

Суратларда: 1. Чирчиқ шаҳридаги электрокимё комбинати интернатига жойлашган сайлов участкасида меҳнаткашлар яширин овоз бериш учун бюллетень олмоқдалар. 2. Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозида овоз бериш барвақт тугалланди. Суратда: (чапдан) 10-мактаб илмий мудири Ғ. Умурзоқова, колхоз табелчиси С. Хўжабеков, илғор теримчи Б. Абталова ва агроном Т. Йўлдошев ўртоқлар овоз беришмоқда.

О. Левак ва Ё. Исроилов фотолари.

РАЙОНДА БИРИНЧИ БЎЛИБ

— Шу кеча уйқим қочди,—вазмин сўзларди Бакир ота Одинаев суҳбатдошларига,—ҳаёл суриб кетдим, ўтмишимни кўз олдимга келтирдим. Оғир меҳнат; тирикчилик машаққати, бунинг устига амалдорларнинг зулмини айтмайсизми. Тинмай меҳнат қилардик-ку, роҳтини бошқалар кўрарди. Инқилобдан кейин биз каби қадоқ қўллар рўшнолик кўрабошлади, орзуларимиз ушалди. Раҳнамо партиямиз бошлаган йўл энг тўғри йўл эканини ўшандаёқ билдик. Шунинг учун ҳам мен 1924 йилда улуғ Ленин партиясига аъзо бўлиб кирдим. Ҳозир давлатдан пенсия оламан. Икки ўғлим заводда ишлайди, ҳеч нарсадан камимиз йўқ. Ана шу ғамхўр партия ишига, юрт ишига астойдил бел боғлаб халқ ишончини қозонган энг яхши фарзандларим учун биринчи бўлиб овоз бериш иштиёқида шу кеча уйқуни тарк этдим. Овоз беришни бошлаб берганим учун кўнглим тоғдек кўтарилди.

Отадан сўнг 12 фарзандни тарбиялаган Маҳбуба Мирзаева сайлов қутиси ёнига келади. Унинг кўксида онага бўлган юксак ҳурмат нишонаси — Қаҳрамон она ордени тонг нурида ярқирарди. Маҳбуба опа ўзи сингари кўп болали оналарга кўрсатилётган ғамхўрликларни тилга олиб, фарзандларнинг ёрқин келажаги, фаровон турмуши учун бюллетень ташлайди. Овоз бериш қизғин тус олади. Мана, шу байрам тонгида 18 га тўлган Шавкат Қобулов. Унинг ҳозирги қувончи чексиз. У шу тонгда камолга етганини, энг олий органга сайлаш ҳуқуқига эга бўлганини сайлов қутиси ёнида биринчи бор ҳис қилди. Бундай ёш сайловчиларни 18-март куни бу ерда кўплаб учратиш умумкин эди.

Октябрь райпишчеторги клубига жойлашган 253-сайлов участкасида СССР Олий Советни депутатлари учун овоз бериш ғоят активлик билан ўтди. Участка сайлов комиссияси бу ерда районда биринчи бўлиб овоз бериш тугаллангани ҳақида рапорт берди. Мингдан ортиқ сайловчи эрталаб соат 9-30 га қадар ўз гражданлик бурчини бажариб бўлди.

М. МИРЗАЕВ.

МИНГ РАҲМАТ

Сайлов бошланишидан анча олдиноқ участкамизга кекса-ю ёшлар тўп-тўп бўлиб келишабошлади. Ҳамманинг чеҳрасида қувонч мавж урмоқда. Ўзаро суҳбатлар, ёшларнинг гурунглари, хушчақчақ кулгилари, қувноқ ашулалари бирзумда атрофга файз киритди. Ниҳоят орзиқиб кутилган дақиқа ҳам етиб келди. Соат 6. 226-сайлов участка комиссиясининг раиси ўртоқ Турсун Бобомуҳамедов йиғилганларни бугунги улуғ айём билан табриклади ва муқаддас бурчларини адо этишга таклиф этди.

«Кўмирхона» маҳалласининг кекса отахонларидан Мирзаахмад ота Миразимов биринчи бўлиб сайлов қутиси олдига келар экан, ҳаяжонини босаолмай деди:

— Сайлаш ҳақидаги катта ҳуқуқнинг муътабар эканлигини Улуғ Октябрь революциясигача қашшоқлик ва таҳқирланишни бошдан кечирган биз кексалар яхши биламиз. Жонажон партиямиз ва ҳукуматимиз ғамхўрлиги туфайли мамлакатимизда кексалар учун бахтли турмуш яратиб берилди. Ҳаммамиз пенсия билан таъминланганмиз. Бунинг учун партияга минг раҳматлар айтсанг ҳам оз. Шунинг учун биз кексалар ҳам бугунги улуғ айёмда халқимизнинг асл фарзандлари бўлган А. Н. Шелепин ва Е. А. Кошелев номзодлари учун зўр хурсандчилик билан овоз берамиз.

Пенсионерлардан Мирвосил ота Миржалолов, Нуриддин ота Ғуломов, Мирхомид ота Азимов, 10 та болани тарбиялаб вояга етказган Комолхон опа Жабборовалар сингари кексалар ҳам ҳаммадан илгари овоз бердилар. Соат ўн бир бўлмасданоқ участкадаги сайловчиларнинг 90 процентга яқини ўзларининг муқаддас бурчларини адо этиб бўлдилар.

А. АФЗАЛОВ,

Октябрь районидаги «Кўмирхона» маҳалла комиссиясининг раиси.

ПОРЛОҚ ИСТИҚБОЛ УЧУН

18 март — якшанба куни Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқлари байрамлардагидек кўркам бўлди. Минглаб меҳнаткашлар кўклам қуёши ёрқин нур сочиб турган кўчаларга эрталабданоқ шодиёна ва қувноқ чеҳра билан чиқдилар. Улар ўз гражданлик бурчларини адо этиш — мамлакатда давлат ҳокимиятининг олий органи бўлган СССР Олий Советни сайловларида қатнашиш учун бола-чақалари, дўст-биродарлари, ҳамкасб ўртоқлари билан сайлов участкалари томон йўл олдилар.

Андижондаги машинасозлик заводида жойлашган сайлов участкаси шу куни ниҳоятда гавжум эди.

— Мен Қобилжон Мўминов учун иккинчи марта овоз бераяпман, — дейди ҳаяжон билан кекса ишчи Ю. Е. Клоченко. — Бунинг учун жуда хурсандман. Бизнинг номзодимиз оддий ишчи, ишлаб чиқаришнинг дадил новатори, халқнинг чинакам хизматкоридир.

«Зангори ёқилғи» нинг макони бўлган Газли кони... Навоий ГРЭСи...Табиий газ юбориладиган Бухоро-Урал қитъалараро магистрали... Аму-Қоракўл канали... Юзлаб уйлар, обод посёлкалар... Ана шуларнинг ҳаммаси Бухоро областида СССР Олий Советига ўтказилган бундан аввалги сайловдан кейин бунёдга келди.

112/37-сайлов участкаси Қизилқумдаги Газли посёлкасида жойлашган. Ер ости бойликларининг разведкачилари, Совет Иттифоқида энг йирик «Зангори ёқилғи» конининг ходимлари шу ерда овоз беришмоқда.

— Етти йилликнинг тўртинчи йилидаги дастлабки муваффақият, — дейди Газли нефть разведкасининг пармаловчиси Собит Каримов, овоз бериб бўлгач, ўз ҳамкасб ўртоқларига қараб, — бизларни ғайрат отига миндирмоқда. Қани, СССР Конституцияси кунигача йиллик топшириқни бажариш учун мусобақалашмаймизми!

Бухоро область, Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозининг маркази Сайёд қишлоғида шу куни ҳамма одатдагидан барвақтроқ уйғонди. Участка сайлов комиссияси жойлашган колхоз клуби атрофида байрамлардагидек ясанган кишиларни кўриш, музика эшитиш мумкин эди. Ўзларининг донг чиқарган ҳамқишлоғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шарофат Баракаева ва Газли нефть разведкасининг пармаловчиси Эргаш Ҳикматов учун овоз бериш иштиёқида юзлаб колхозчилар, механизаторлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари бу ерга келишди.

Пахтачилик бригадасининг бошлиғи Олтин Очилова бюллетенларни ташлаб бўлгач, бундай деди:

— Колхозчиларимиз хоразмлик пахтакорлар ташаббусини қувватлаб, бу йил гектар бошига эллик центнер пахта беришга қарор қилдилар. Ватанга берган сўзимизнинг уддасидан чиқиш учун бутун куч-қувватимизни сарфлаймиз, деб мана шу қувончли айёмда яна бир марта ваъда берамиз.

Сурхондарё область, Сариосиё районидаги «Янги рўзғор» колхозининг аъзолари аҳиллик билан сайлов участкасига келдилар.

Маккажўхорикорлар бригадасининг бошлиғи Х. Исматов қутига бюллетенларни ташлар экан, фахр билан:

— СССР Олий Советига сайловлар кунигача биз ҳамма майдонга маккажўхори экиб бўлдик,—деди.

Фарғона областидаги илғор хўжаликлардан бири — Поп районидаги В. И. Ленин номли колхоз аъзолари сайлов қутилари ёнига келар эканлар, Ватан ҳақида, партия ҳақида, КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари ҳақида ўйлар эдилар. Бу колхоз меҳнаткашлари 1962 йилда ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» олиш мусобақасининг ташаббускори бўлиб чиқдилар. Улар етти йилликнинг тўртинчи йили баҳорини шайланиб кутиб олмоқдалар.

Пахтакорлар ўз гражданлик бурчларини адо этгач, бир-бирларини байрам билан қутлайдилар, Никита Сергеевич Хрушчевнинг сайловолди нутқини қизғин муҳокама қиладилар, кўкламги ишлар ҳақида гапирадилар.

Самарқанд областининг барча шаҳар ва қишлоқларида овоз бериш зўр ватанпарварлик кўтаринкилиги билан ўтди.

Ю. Гагарин номли янги кўча айниқса гавжум. Бу участкадаги сайловчилар рўйхатига 1600 киши ёзилган. Уларнинг ҳаммаси янги уйларга кўчиб келган кишилардир. Ҳатто куни кеча сайлов арафасида яна бир кўп қаватли уйга одамлар кўчиб кирди.

— Мен қурилиш ишлари авж олган шаҳримизнинг истиқболи учун, бахтиёр турмуш учун овоз бераман, — деди кооператив техникумининг студенти Охун Назаров.

Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРнинг ҳамма шаҳар ва қишлоқларида сайловлар уюшқоқлик билан ўтди. (ЎзТАГ).

КОЛХОЗ ҚИШЛОҒИДА ШОДИЁНА

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз клубига жойлашган 30/66 сайлов участкасидамиз. Сайловчилар эрталаб соат 5 дан бошлабоқ давлат ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Советни депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган халқимизнинг асл фарзандлари учун овоз беришга келмоқдалар.

Ҳаммаёқда шоду-ҳуррамлик. Кишилар чеҳрасида севинч, қулоққа ёқимли эшитилаётган куй ва қўшиқларни айтмайсизми. Йиғилганлар колхоз бадиий ҳаваскорларининг концертини завқ билан тамоша қилишаяпти. Карнай-сурнайларнинг янгроқ садоси ҳаммани сайлов участкасига чорламоқда...

Сайловчилар овоз беришни сабрсизлик билан кутмоқдалар. Соат роса олти. Участка сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ М. Юнусова сайловчиларни совет демократияси байрами билан табриклайди ва уларни ўз шарафли бурчларини бажаришга чақиради.

Колхознинг кекса аъзоларидан бири 76 ёшлик пенсионер Азим ота Акрамов биринчи бўлиб сайлов қутиси ёнига келади.

— Болаларим, — дейди ҳаяжонланган ҳолда у, — бизлар бахтиёр замонда яшамоқдамиз. Мен ана шу фаровон ўлкада яшаётган пири-бадавлатлардан бириман. 2 ўғлим колхозда, учинчиси ўқитувчи бўлиб ишлайди. Узатилган икки қизим ҳам шу колхозда меҳнат қилмоқда. 40 невара-чеварам бор. Колхоздан пенсия олиб тураман. Биз учун бахтли, саодатли, хуррам замонни яратиб берган партия ва ҳукуматимизга минг раҳмат!

Шундан сўнг ёш сайловчи, колхоз аъзоси Тўлаган Неъматов сўз олади.

— Бугун биз — дейди у, — давлатимизнинг олий органи — СССР Олий Советига халқимизнинг энг яхши фарзандларини депутат қилиб сайлаяпмиз. Мен бу йил биринчи марта овоз бераётганим учун чексиз бахтиёрман. Бутун эл-юрт қатори коммунизм тантанаси йўлида ўз кучим ва билимимни сарфлашга ҳаракат қиламан.

Колхознинг илғор 9-бригада бошлиғи Йўлдош Эшонов ҳам биринчилар қатори овоз беришга келган. У сайловга тортиқ сифатида 7 гектар ерга эртаги картошка, 12 гектар ерга пиёз, 6 гектар ерга сабзи, 5 гектар ерга лавлаги экиб шаҳар аҳолисини мўл-кўл сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш учун фидокорона меҳнат қилмоқда.

Бу сайлов участкасида овоз бериш барвақт тугади. Сайловчилар СССР Олий Советининг Миллатлар Советига илғор пахтакор Ҳамроқул Турсунқулов. Иттифоқ Советига эса Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Малик Абдураззоқов ўртоқларни сайладилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ХАЛҚ БИРЛИГИНИНГ ТАНТАНАСИ

Республикамизнинг ёш саноат шаҳри Оҳангарон СССР Олий Советни сайловларини катта меҳнат зафарлари билан кутиб олди. Кўмир саноати, транспорт, энергетика ва қурилиш корхоналарининг юзлаб бригада, ўнлаб участкалари умумхалқ байрами шарафига 7 йилликнинг тўртинчи йили биринчи квртал планини сайлов арафасида бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Оҳангарон шаҳри эндиликда кўмирчилар шаҳри бўлибгина қолмай қурувчилар, энергетиклар ва транспортчилар шаҳри ҳамдир. СССР Олий Советига бўлиб ўтган олдинги сайловлардан буён ўтган давр ичида шаҳар беқиёс ўсди, улғайди. Ўзбекугол комбинати корхоналари 1961 йили 1958 йилдагига қараганда 1 миллион 200 минг тонна кўп кўмир қазиб чиқардилар.

Ўтган сайловлардан буён орада ўтган тўрт йил ичида 107 минг квадратметр турар-жой бинолари қурилди. Шаҳар қурувчилари 7 йилликнинг тўртинчи йили бўлган 1962 йили 34.430 квадрат-метр турар-жой бинолари қуриш мажбуриятини олдилар.

Ёш саноат шаҳрида сайлов тонги фавқулодда бир тантана билан бошланди. Ҳали соат 6 бўлмасданоқ шаҳарнинг чароғон кўчалари кекса ва ёш сайловчилар билан лиқ тўлиб кетди. Улар ўзлари овоз берадиган сайлов участкалари томон шошиларди. Сайлов участкаларида бахтли сайловчиларни иззат ва ҳурмат билан кутиб олиш учун барча тайёргарлик ишлари кўриб қўйилган. Шиорлар, плакатлар, диаграммалар билан безатилган сайлов участкаларининг пештоқларида «Марҳамат қилинг, ҳурматли сайловчилар» деган меҳмондўстлик таклифлари кўзга ташланиб туради. Радиоприёмниклар ва репродукторлардан дикторнинг таниш овози янградди, у сайловчиларни умумхалқ байрами билан табриклар ва уларга янги бахт-саодат тиларди.

Соат 6... Иккинчи сайлов участкаси сайловчилар билан гавжум. Бу сайлов участкаси 9-шахтанинг юқорироғидаги Жигаристон қишлоғида шахтерлар клуби биносида жойлашган. Участка сайлов комиссиясининг раиси ўртоқ М. С. Давидович сайловчиларни овоз беришга, гражданлик бурчларини бажаришга таклиф этади.

Биринчи бўлиб бюллетенни 9-шахта кон мастери Мажид Раззоқов олади. Ундан кейин Раззоқовлар оиласининг бошқа аъзолари овоз берадилар. Оиланинг беш аъзоси 9-шахтада ишлайди. Мажид Раззоқов бюллетенни сайлов қутисига ташлар экан, у сайловчиларга қараб:

— Мен бахтли ҳаётимиз ва нурли истиқболимиз учун овоз бераётирман, — дейди.

Шаҳардаги барча сайлов участкаларида ҳам сайловчилар зўр кўтаринки руҳ ва уюшқоқлик билан овоз бердилар.

14-сайлов участкасида сайловларга биринчи марта қатнашаётган цемент заводининг токари Анастасия Яковлевна Аничина ҳаммадан олдин овоз берди. У, совет Конституцияси берган ҳуқуқдан баҳраманд бўлиб, гражданлик бурчини ўтаётганидан бениҳоя мамнун эди.

— Мана шу кун, — деди ўртоқ Аничина, — менинг ҳаётимда бир умр унутилмас хотира бўлиб қолади. Чунки биринчи марта сайловларда қатнашиб овоз бераётирман. Овозимни инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунизм тантанаси учун бағишлайман.

Соат 10 га қадар барча сайлов участкаларида сайловчиларнинг кўпчилиги овоз бериб бўлди. Чинакам байрам либосига чулғанган Оҳангарон шаҳрида байрам — сайлов тантаналари ярим тунгача давом этди, кўчаларга байрамдагидек ясаниб чиққан йигит-қизлар ва кексаларнинг гурунги халқ сайлини эслатиб турди.

М. РАҲИМОВ,

Оҳангарон шаҳри.

КОММУНИСТИК КЕЛАЖАК УЧУН

Бундан илгариги сайлов вақтида Ўзбекистон пойтахтидаги Фрунзе районида бундай сайлов участкаси йўқ эди. Тўрт йил муқаддам бу ер яланглик бўлиб, яккам-дуккам дарахтларгина кўзга ташланар эди. Ҳозир эса, муҳташам мактаб биноси, унинг атрофида Чилонзор уй-жой массивидаги секторлардан бирининг корпуслари қад кўтариб турибди. Байрам либосини кийган кишилар чор атрофдан шу мактабга қараб келмоқдалар.

Йўлдошевлар оиласи — оила бошлиғи пенсионер Ғафур Йўлдошев, унинг хотини Лазокат, ўғиллари Усмон, Сулаймон ва Ўрмон сайлов қутилари ёнига келишади.

— Мен қувона-қувона овоз бермоқдаман, — дейди Ғафур ота. — Мен ўз номзодларимни биламан, уларга ишонаман. Биз овоз бераётган КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидович Рашидов, Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчиси Фаина Аксентьевна Шеронова меҳнаткаш халқнинг чинакам вакилларидир.

Мен ҳам, болаларим ҳам бахтиёрмиз. Совет ҳокимияти бизга ҳамма нарсани бериб қўйди — билимли қилди, иш берди, дам олиш ҳуқуқини берди. Мен ўз истиқболим ҳамда болаларим билан набираларимнинг истиқболи учун хотиржамман. Мен ана шу истиқбол учун, порлоқ коммунистик истиқбол учун мана шу чароғон кунда овоз бермоқдаман.

«Тошкент Черемушкаси»га офтоб порлоқ нур сочиб турибди. Бу офтоб сайловчиларнинг қувноқ чеҳраларини ёритмоқда, ўнлаб башняли кранларнинг бежирим устунларини қиздирмоқда. Чилонзорда қурилиш ишлари давом этмоқда. Социалистик Тошкентнинг тараққиёти бу массивга кўчиб келаётган кишиларнинг меҳнат биографиясида, ана шу районнинг ўзида кўзгудаги сингари акс этмоқда. (ЎзТАГ).

Бўстонлиқ районидаги Фрунзе сайлов участкасига 18 март тонгида биринчи бўлиб чўпон Кошкенбоевлар оиласи кириб келди. Районнинг илғор чўпони Айдарбек Кошкенбоев ўтган йили ҳар 100 бош совлиқдан 125 тадан қўзи ва ҳар бир қўйдан 2 кг 900 граммдан жун қирқиб олди. Меҳнатсевар бу чўпон бу йил ҳар 100 совлиқдан 130 тадан қўзи ва ҳар бир бош қўй ҳисобига 3 кг дан жун топшириш мажбуриятини олган. Унинг отаси Кошкенбой Ойденов эса 26 йил чўпонлик қилди. Ҳозир у давлатдан пенсия олиб, фароғатли турмуш кечирмоқда. Онаси ва синглиси ҳам колхозда меҳнат қилишади.

Бу оила аъзолари биринчи бўлиб овоз берар эканлар ўзларининг тўқ, фаровон турмушлари учун партия ва ҳукуматга миннатдорчилик изҳор қилиб бундан буён ҳам жамият бахт-саодати учун чорва маҳсулотларини мўл-кўл қилиш йўлида бутун куч-ғайратларини сарфлашларини айтадилар. Шундан сўнг ёш у-қарилар сайлов қутиси ёнига келиб конституцион ҳуқуқларидан фойдалана бошлайдилар.

А. РУДНЕВ.
Н. МАСЛОВ.

Фото авторларники.

ҲАЛҚЛАРНИНГ КАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Ҳозирги вақтда Қорақалпоғистонда ўз поликлиникаси бўлган 16 шаҳар ва район касалхонаси, 56 қишлоқ участка касалхонаси, 360 фельдшерлик-акушерлик пункти, 22 ихтисослаштирилган диспансер, 160 дан ортиқ дорихона ва дорихона пункти, 4 санаторий аҳолига медицина хизмати кўрсатмоқда. Касалхоналарда 5 мингдан ортиқ ўрин бор ёки ҳар ўн минг киши ҳисобига 105 тадан ўрин тўғри келади. Бу, кўрсаткич энг тараққий этган капиталистик мамлакатлардагига қараганда 3 баравар ортиқдир.

Коммунистик қурилишнинг улуғвор Программасини белгилаб берган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXII съездининг қарорлари қорақалпоқ халқи олдида янги ажойиб истиқболлар очиб берди.

Қорақалпоғистон табиатини янада ўрганиш, шунингдек, фан ва техникани ривожлантириш республикамиздаги янги бойликлар ва имкониятларни очиб берди.

Қамишзорлар базасида республикада 3 та йирик корхона — целлюлоза-қоғоз, целлюлоза-картон комбинатлари ва гидролиз заводи қуриш мўлжалланмоқда. Табиий газ базасида сунъий тола ишлаб чиқариш заводи қурилади, иккита йирик металл ишлаш корхонаси қуриш мўлжалланган.

Республикада йирик саноатни вужудга келтириш билан бир қаторда енгил ва озиқ-овқат саноати ҳам янада ривожлантирилади.

Йигирма йиллик мобайнида 13 та янги пахта тозалаш заводи, тўқимачилик ва ипак йигириш комбинатлари, трикотаж фабрикаси, ўнлаб озиқ-овқат саноати корхоналари қуриш планлаштирилган.

Энергетика базасини кенг миқёсда ривожлантириш назарда тутилади. Етти йилликнинг охиригача Тахиатош ГРЭСи қурилиши тугалланади. Унинг қуввати 49 минг киловаттга тенг бўлади. Целлюлоза-қоғоз, целлюлоза-картон ва химия комбинатлари ҳузурида умумий қуввати 300 минг киловаттга тенг бўлган электр станциялари қурилади. Туямўйин гидроузелида қуввати 400 минг киловаттга тенг бўлган электр станцияси вужудга келтирилади. Қуввати 600 минг киловаттга тенг бўлган Қорақалпоғистон ГРЭСи қуриш планлаштирилган.

Шундай қилиб, Қорақалпоғистон АССР электростанцияларининг умумий қуввати 1 миллион 350 минг киловаттга етади ва улар ҳар йили 3 миллиард 400 миллион киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилади. 20 йил мобайнида республикада электр энергияси ҳосил қилиш 130 баравардан кўпроқ ортади.

Саноат маҳсулотининг ҳажми яқин ўн йил ичида тахминан 2.9 баравар, 20 йил ичида эса 10 баравар кўпаяди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам бизнинг олдимизда кенг истиқболлар очилмоқда. Қорақалпоғистон АССРдаги текшириб чиқилган ер фондидан 800 минг гектари келгусида суғорилиши мумкин. Деҳқончилик маданияти юксак даражага кўтарилса, бу ерлардан кўп миқдорда пахта, беда, маккажўхори, оқжўхори, шоли, сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили олиш мумкин. Республикада 2,3 миллион гектардан ортиқ яйлов ва чорва моллари боқиладиган бошқа ерлар, жумладан 1,3 миллион гектарга яқин чорва молларини қишин-ёзин боқиш мумкин бўлган ерлар бор. Бу, чорвачиликни кенг миқёсда ривожлантириш имкониятини беради.

Қорақалпоғистон АССР ташкил қилинганлигининг 30 йиллиги бутун совет халқи КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларидан бениҳоя илҳомланган, мамлакатимизда коммунизм қурилишининг янги марраларини эгаллашга интилаётган бир даврда нишонланмоқда.

Қорақалпоғистон меҳнаткашлари етти йилликнинг тўртинчи йилида давлатга 240 минг тонна пахта сотиш, 14,7 минг тонна гўшт, 88 минг тонна сут, 42 миллион дона тухум етиштириш мажбуриятини олганлар.

Ўтган якшанба куни СССР Олий Советига сайловлар бўлиб ўтди. Умумхалқ байрамига айланган бу сайловлар партия ва халқнинг, улуғ, қудратли Ватанимиздаги кўпмиллатли барча қардош халқларнинг бузилмас бирлигини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатди.

Қорақалпоқ халқи, республикамизнинг барча меҳнаткашлари ўзларининг миллий байрами нишонланаётган шу қувончли кунда автоном республикага жуда катта ёрдам кўрсатаётганликлари учун улуғ рус халқига, ўзбек ва қозоқ халқларига ҳамда мамлакатимиздаги бошқа барча халқларга ўзларининг самимий миннатдорчилигини изҳор қиладилар.

Автоном республикамиз меҳнаткашлари Совет Қорақалпоғистонининг халқ хўжалигини, маданиятини юксалтириш, меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилаётган жонажон Коммунистик партиядан, унинг ленинчи Марказий Комитетидан ва Совет ҳукуматидан умрбод миннатдордирлар.

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларидан руҳланиб бу йил ҳар гектар ердан камида 40 центнердан пахта, 220 центнердан каноп пояси ва минг центнердан силосбоп кўк масса ҳосили етиштириш юзасидан зиммаларига юксак мажбурият олдилар. Ҳозирги кунларда далаларда экиш кампаниясига кенг кўламда тайёргарлик кўриляпти. Суратда: ремонтдан чиқарилган қишлоқ хўжалик техникасини сўнгги марта текшириб кўриш пайти.

Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Машиналар—қишлоқ хўжалигига

Қишлоқ хўжалиги ходимлари олдида турган конкрет вазифаларни ҳал этишда социалистик саноатнинг, айниқса қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари ходимларининг ҳам ҳиссаси катта. Буни яхши тушунган республика Халқ хўжалиги кенгаши машинасозлик саноати бошқармасига қарашли заводларнинг коллективлари самарали ишлаётирлар.

«Ташсельмаш» заводи коллективи етти йилликнинг тўртинчи йилини муваффақиятли бошлади: ўтган икки ой мобайнида планда белгиланган 905 ўрнига 915 та «ХВС-1,2» маркали пахта териш машиналари ишлаб чиқарилиб, республика колхоз ва совхозларига жўнатилди.

«Узбексельмаш» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳам қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кескин даражада кўпайтиришга ўз ҳиссаларини қўшиш ниятида фидокорона ишлаяптилар. Улар икки ой ичида пландагидан ташқари 157 та «СТВХ-4» маркали чигитни аниқ экадиган сеялкалар ишлаб чиқардилар.

«Ташавтомаш», «Чирчиксельмаш» заводларининг коллективлари ҳам янги-янги меҳнат зафарларини қўлга киритаётирлар. Икки ойда планга қўшимча равишда 150 та пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицеп, 250 та культиватор ишлаб чиқарилди.

Шунингдек қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар, тайёрлаш ҳам тобора кўпайтирилмоқда. Фақат тракторлар учун 190 минг дона запас қисм ишлаб чиқарилди.

У. ЗОКИРОВ.

ОЧИЛМАГАН ҲАЗИНА

Жуда кўркам, бағри кенг ва хушҳаво ерларни, зилол сувлари баҳор шабадасида мавж уриб тўлқинланиб турган катта кўлни кўрган киши завқланиб кетади. Бу ерда ҳали очилмаган қанча бебаҳо хазина борлигига ишонч ҳосил қилади.

Кўл бўйининг ҳар ер-ҳар ерида олти — еттитадан қармоқни бирданига ташлаб, балиқ овлаб ўтирган одамлар учрайди. Кўлнинг ўнг қирғоғига ўтганимизда беш-олтита балиқ тутгани учун қаноатланмай, хафа бўлиб ўтирган бир чол деди:

— Бу ер бир хазина-ю, совхоз раҳбарлари билишмайди. Эҳ-ҳе, қанча балиқ етиштириш мумкин. Дам олиш кунлари кўлнинг бўйига одам сиғмай кетади. Шаҳардан 60—70 машинада одам келади. Ҳатто кечалари тунаб ҳам қолишади. Баъзи инсофсиз кишилар эса қармоққа қаноат қилмай, тўр билан тутишади. Ҳатто бомба ташлаб қанча-қанча балиқни нобуд қилишади, бу жиноят-ку ахир! Лекин ҳеч ким индамайди. Ўтган йили кузда, — дейди чол рўпарадаги бир қулоққа ишора қилиб, ўша ерни бекитиб қўйишган экан, сув камайгани учун пастдаги балиқлар кўлга келабошлаган. Ариқнинг ичи ғиж-ғиж балиқ бўлиб кетибди. Менинг ўзим қўл билан йигирма килограммча балиқ тутдим. Бу кўлнинг узунлиги уч километрдан ҳам ошади. Айтдим-ку, бу ер катта бир кон.

Дарҳақиқат 1947 йилда «Оққўрғон» совхозининг 5-бўлимини кесиб ўтган кенг жарликдан оқадиган Қорасув бўғилиб, ГЭС қурилгандан кейин бир кўл пайдо бўлган эди. Кейинги йилларда эса ГЭСнинг қуйи томонида сув омбори қурилди. Олдингига нисбатан икки баравар катта кўл ҳосил бўлди. Совхознинг ирригатор-инженери ўртоқ Қосимжон Дадабоевнинг айтишига қараганда биринчи кўлнинг катталиги 30 минг квадрат-метр бўлса, иккинчи кўл 60 минг квадрат метр келади. Лекин мана шу 90 минг квадрат метр ҳажмидаги катта кўлдан совхоз мутлақо фойдаланмайди. Бу ернинг ҳузурини четдан келганлар, бекорчи хўжалар кўриб ётибди. Бу икки кўлдан фойдаланиб фақат балиқчиликнигина эмас, паррандачиликни ҳам кенг ривожлантириш учун тўла имконият бор. 100 минглаб ўрдак боқиш учун жой ҳам, сув ҳам етади. Бироқ «Оққўрғон» совхозида ҳозир бирорта товуқ ҳам, ўрдак ҳам боқилмас экан.

— Нима учун совхозда паррандачилик йўқ?

— Илгари совхозимиз 16—17-совхозга бўлиниб турган вақтларда паррандачилик бор эди. Энди йўқ бўлиб кетди, — деди совхознинг бош бухгалтери ўртоқ Иноят Мираҳмедов, — бундан кейин бизга план ҳам берилмаган. Бир дона тухум ҳам сотмаймиз.

Паррандачилик йўқ бўлиб кетганига сабаб нима?

— Афтидан яхши қарамадик шекиллик-да.

— Тўғри ўзимиз эътибор бермаймиз, бўлмаса паррандачиликни, айниқса ўрдакчиликни ривожлантириш учун ҳеч кимда йўқ жуда катта имкониятлар бизда бор, — деди совхознинг бош агрономи, ҳозир директор ўринбосари бўлиб ишлаб турган ўртоқ Н. Болшашапов.

Оққўрғон районидаги Хрушчев номли колхозда ҳам иккита кўл бор. Бирини «Қолган Оҳангарон кўли», иккинчисини «Қорасув кўли» дейилади. Бири ўн беш гектарча, иккинчиси тўрт-беш гектарча ерни эгаллаб ётибди. «Қолган Оҳангарон кўли» бўйида колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Сайдали Толжибенов билан суҳбатлашиб қолдик.

— Балиқчилар кўринмайди?

— Дам олиш куни келсангиз, бу ерга одам сиғмай кетади.

— Ўзинглар балиқ ўстирсанглар, ўрдак боқсанглар бўлмайдими?

—Бўлади-ю, аммо бу ерда тулки кўп, — еб қўяди. Тошкентдан алла қандай бир ташкилот келиб шу кўлни ўзига ўтказиб олмоқчи бўлди-ю, дараги бўлмай кетди. Раис билан келишдими, йўқми, хабарим бўлмади.

— Тошкентдан келган ташкилот бу ерда ўрдак боқса, ўрдакларни ҳалиги сиз айтган тулкилар еб қўймайдими?

— Ахир қўриқлашади-да.

— Нега сизлар қўриқлай олмайсизлар?

— . . .

Бу колхозда мавжуд имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қилиш ўрнига, ундан фойдаланмаслик учун баҳоналар қидириляпти. Эндиликда бундай аҳволларга бефарқ қараб бўлмайди. КПСС XXII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кескин равишда кўпайтириш вазифасини қўйди. Айниқса тезроқ гўшт етиштиришда чўчқачилик ва паррандачилик катта аҳамиятга эга эканлиги алоҳида таъкидланди. Эндиликда мавжуд имкониятларга бундай бефарқ қараб бўлмайди. Бу очилмаган хазиналар қўйни очилиши лозим.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ҲАММАСИ ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларида мамлакат қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, халқ фаровонлигини мўттасил ошираборишучун биринчи даражали аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди ва дон, гўшт, сут ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотлари етиштириш суръатларини кескин ошириш вазифасини қўйди.

Колхозимиз аъзолари ички резервларни ишга солиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўллигини вужудга келтириш учун курашмоқдалар. 1961 йилда 14 минг ўрнига 15,1 минг тонна картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга муваффақ бўлдик. Ишлаб чиқариш топшириғи 107 процент адо этилди. Сабзавот, картошка ва бошқа маҳсулотлар етиштириш юзасидан ҳам 1965 йил даражасига етиб олдик.

Бригадаларни тажрибали кадрлар билан мустаҳкамлаш муваффақиятларимизнинг гарови бўлди. Масалан, ўртоқ М. Маҳмудовни олайлик. У тажрибали деҳқон, ўн беш йилдан буён бригадага раҳбарлик қилади. Ҳар йилдагидек ўртоқ Маҳмудов бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Бригада гектаридан 21 тоннадан картошка ҳосили олди. Ўртоқ Н. Юнусов ёш бригада бошлиқларидан. У дала ишларига пухта раҳбарлик қилиб сабзавотчилик ишларини кўпроқ механизациялаштириш туфайли гектаридан 19 тоннадан картошка топширди. Тошкент қишлоқ хўжалик механизация техникумини битирган ўртоқ Т. Маҳмудов бригада бошлиғи қилиб тасдиқланди. Агроном ўртоқ Ғ. Иброҳимов раҳбарлик қилган биринчи участкада агротехника тадбирлари муваффақиятли амалга ошириляпти. Натижада участка ишлаб чиқариш планини 110 процент бажарди.

Колхоз бошланғич партия ташкилоти ва правление дала ишларига раҳбарликни янада яхшилаш юзасидан бир қанча ташкилий тадбирларни амалга оширди. Колхозимизда агротехника тўгараги ташкил этилиб, бригада, звено бошлиқлари ўқиб ўз билимларини оширмоқдалар. Колхозда тузилган сифат инспектори ҳам дала ишлари сифатини тез-тез текшириб, камчиликларнинг ўз вақтида бартараф қилинишига ёрдам бермоқда.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришнинг конкрет йўлларини кўрсатиб берди. Колхозимиз аъзолари Пленум қарорларига жавобан бу йил янада мўл ҳосил етиштиришга бел боғладилар. Бир парча ҳам ерни бўш қолдирмаслик тадбирлари кўрилаяпти. Биз бу йил 7 минг тонна картошка, сабзавот, 1200 тонна узум, 4 минг тонна силосбоп маккажўхори пояси, ҳайдаладиган ҳар юз гектар ер ҳисобига 75,16 центнердан гўшт етиштириш ҳамда колхоз бўйича 816 тонна сут, 130 минг дона тухум ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш учун отландик. Шу кунларда далада иш авжида. Эртаги картошка, сабзавот, карам ва бошқа экинлар экиш кучайтирилди.

Партиямиз Марказий Комитети Пленуми қарорлари билан қуролланган колхозимиз аъзолари зўр уюшқоқлик билан унумли меҳнат қиладилар, барча экинлардан мўл ҳосил етиштириб, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтирадилар. Бунинг учун колхозимизда ҳамма имконият мавжуд. Биз улардан унумли фойдаланамиз.

М. ЮСУПОВ,
Калинин районидаги «Ўзбекистон» колхози партия ташкилотининг секретари.

Йиллик планни бажардик

Халқимиз паррандани етти хазинанинг бири деб атаган. Бу гапда жон бор. Дарҳақиқат паррандачилик халқимизнинг хазинасини бойитадиган катта манбалардан бири экан. Колхозимизда паррандачилик барқ уриб ривожланабошлагач ана шундай фикрга келдим.

Паррандачилиқ фермамиз коллективи шу йилнинг ўтган икки ойи давомида жонажон партиямиз Марказий Комитетининг март Пленумини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун бир ғайратига-ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилди. Бунинг натижаси чакки бўлмади. Фермамиз коллективи Пленум очилиши арафасида давлатга тухум сотиш юзасидан йиллик планни бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Ҳаммаси бўлиб давлатга 33.500 дона тухум сотилди.

Қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг Пленумда қилган докладини газетадан ўқидик, радиодан тингладик, Никита Сергеевич жуда яхши гапларни айтибди. Биз қишлоқ меҳнаткашлари ҳақида доимо катта ғамхўрликлар қилиб келаётган жонажон партиямизга фермамиз коллективи номидан катта раҳмат айтамиз. Фермамиз коллективи Пленум қарорларини амалга ошириш учун курашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш учун йил охирига қадар давлатга яна 80 минг дона тухум сотишга аҳд қилди.

Ўтаген БЕГЕНОВ,
Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг товуқбоқари.

Босилмаган хабарлар изидан

Қилмишига яраша

«Союзпечать»нинг экспедитори Анвар Иноятов киоскаларга газетани кеч келтириб, сотувчиларнинг норозилигига қарамай, шоша-пиша санамай ташлаб кетаберган. 78-киоска сотувчиси Зулайхо опа кунлик газеталардан 15—20 нусха кам чиқаберганидан кейин санаб қабул қиламан деб туриб олган. Бу иш экспедиторга ёқмай, сотувчини ҳақорат қилган ва тез қўл қўйиб беришини талаб этган. Газетхонлар аралашганидан кейин газета санаб олинган. Натижада 20 нусха газета кам экани аниқланган.

Бу воқеа тўғрисида газетхон Р. Мансуров редакцияга хат ёзиб юборган эди.

«Союзпечать» Тошкент шаҳар бўлимининг бошлиғи ўртоқ Золотаревнинг имзоси билан жавоб келди. Хатда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Бошқа ходимлар ҳам хатда айтилган фактларни қувватлаганлар. Анвар Иноятов вазифасидан бўшатилган.

Редакцияга келган хатлардан

РЕМОНТ ТАЛАБ БЎЛИБ ҚОЛДИ

Клуб деганда киши кўз ўнгида шинам, ёруғ, озода зал, қатор қилиб қўйилган стул ёки скамейкалар, яхшигина саҳна намоён бўлади. Лекин, бизнинг клуб мутлақо ундай эмас. Клубимиз биноси неча йилдан бери ремонт қилинмайди, унинг ичи ўнқир-чўнқир. Дераза ойналари аллақачон синиб битган. Клуб мудири ўртоқ С. Умаров фақат кино пайтида клубни очади-ю, кейин яна катта қулфни осиб кетаверади. Клуб Ўрта Чирчиқ район Маданият уйига қарайди ва «Кучлик» станциясида жойлашган. Лекин Маданият уйи кинофильмдан тушган пулни олади-ю, унинг хароб аҳволидан хабар олмайди.

Н. ТЎФОНОВ,
39-мактаб ўқитувчиси.

БОШ ҚУШИШМАЯПТИ

3-«Боёвут» совхози 1-бўлимининг ишчилари бўлимда клуб қурилганидан жуда хурсанд бўлган эдилар. Клуб ишга туширилган дастлабки кунларда яхши ишлади, вақтида кинофильмлар намойиш қилиб турилди, турли кечалар ўтказилиб, унда лекциялар ўқилди, суҳбатлар уюштирилди. Лекин негадир бу яхши иш кейинча сусайиб кетди. Клуб бўлса беркилиб қолди. Уни очиш, аҳолига маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш ҳақида совхоз дирекциясига мурожаат қилдик, бўлмади. Янгиер район Маданият уйининг ходимлари, эса клубга бирор марта ҳам келмайдилар.

Б. ҲУСАНОВ,
совхоз ишчиси.

МУЗИКА ДАРСЛИГИ ИЗЛАБ

Ёш авлодга эстетик тарбия беришда музика санъатининг аҳамияти каттадир. Музика, ашула, ўйин — буларнинг ҳаммаси ёшларнинг энг севган машғулоти. Шунинг учун ҳам ёш авлодда Ватанига, халққа муҳаббат туйғуларини ёқимли, сермазмун қўшиқ орқали уйғотиш мақсадга мувофиқ бўлади.

Синфга ашула ўқитувчиси кириши билан ўқувчилар шодланиб кетадилар. Агар ўз касбини севган, талантли музика ўқитувчиси бўлсачи, унда ўқувчилар севикли ўқитувчиларининг сўзини завқ билан тинглашади.

Лекин афсуски, областимизнинг кўпгина мактабларида музика ўқитувчилари етишмайди. Жумладан, Ўрта Чирчиқ районидаги 83 та мактабнинг 4—5 тасидагина музика ўқитувчилари бор. Қолганларида эса музикадан хабари йўқ ўқитувчилар музика машғулотини ўтказаётирлар.

Янги ўқув программаси бўйича 1-синфдан бошлабоқ нота саводини ўргатиб бориш керак. Лекин кўпчилик ўқитувчиларнинг ўзлари нота нималигини билмайдилар. 1—4-синф ўқитувчилари эса ашула ўргатиш ўрнига шеър ёдлатиш билан чегараданиб қўяқоладилар.

Аслини олганда ўқитувчиларга ҳам қийин. Чунки ашула дарслиги йўқ. 1—2-синфлар учун «Музика саводи» китоби босилиб чиқди. Бу яхши. Лекин бошқа синфлар учун қўлланма йўқ. Шундай дарслик тайёрланса, композиторлар ва шоирлар болаларга мос қўшиқларни кўпроқ яратсалар ёш авлоднинг эстетик тарбиясига катта ҳисса қўшган бўлар эдилар.

Т. ИБРОҲИМОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги 4-мактабнинг музика ўқитувчиси.

ҲАФТАСИГА БИР КУН

Қишлоғимизда ҳаммом қурилиб, ишлай бошлаганда шу атрофда яшовчи аҳоли хурсанд бўлган эди. Аммо, нима бўлди-ю, кўп ўтмай ҳаммом эшигига катта қулф тушиб қолди.

Верхне-волинск райони Сирдарё районига қўшилгач, район маркази бу қишлоқдан кўчди. Ҳаммом эса қаровсиз, эгасиз қолди.

Қишлоқ Советининг раиси ўртоқ С. Давидов ҳам хаммомга қарамай қўйди. Колхозчилар эса ўз қишлоқларида ҳаммом бўла туриб, 21 километр узоқликдаги Охунбобоев номли колхознинг ҳаммомига қатнамоқдалар. Шу кунларда ҳаммом ишлаяпти. Лекин ҳафтада бир кун — фақат якшанба куни қишлоқдаги мактаб-интернатнинг болалари учун хизмат қилади, холос. Қолган кунлари бекор туради. Ана шу қолган кунларда қишлоқ аҳолиси фойдаланса бўлмайдими деб, ўртоқ Давлатовга бир неча бор мурожаат қилдик. Лекин натижа чиқмади.

Сирдарё район ижроия комитетининг раҳбарлари эса аҳволни била туриб меҳнаткашларнинг бу ҳақдаги талабига эътибор бермаётирлар.

Т. СОЛИЕВ.

ТАЪЛИМ ВА МЕҲНАТ

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ҳақидаги Қонуннинг қабул қилиниши ўқувчиларда ёшликдан меҳнат кўникмаси ҳосил қилиш учун кенг йўл очиб берди. Эндиликда таълим ва меҳнат бир-бирига жуда яқин бўлиб қолди. Шу важдан мактабларнинг ишлаб чиқариш, ўқув-тажриба устахоналари ўқувчилар билан доим гавжум бўлади.

Янгийўл районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» номли мактабда бир нечта лаборатория ишлаб турибди. Бу ишлаб чиқариш ўчоқларида техника тўгаракларининг машғулотлари ҳам олиб борилади.

Физика лабораторияси техника тўгараги аъзоларининг севимли жойига айланиб қолган,—деб ёзади газетхон **А. Шерматов.**— Ёш ҳунармандлар бир неча асбоблар ясаб, лабораторияни кўргазмали қуроллар билан бойитдилар.

«Мактабимиз боғини мевали дарахтлар билан яшнатамиз!» Бу шиорга амал қилаётган Сирдарё районидаги 24-мактабнинг ёш мичуринчилари шу кунларда кўчат ўтказишни қизитиб юборишди. Ўқувчилар жонажон мактаблари боғига 400 туп анор ва анжир, 90 туп шафтоли кўчати ўтказишди. Бу ҳақда бизга ўртоқ **П. Раҳимов** ёзиб юборган.

Газетхон **М. Алимов** Пискент районидаги 10-мактабнинг меҳнатсевар ўқувчилари ҳақида материал юборган. «Гулистон» колхозининг правлениеси меҳнатсевар ўқувчилардан ташкил топган бригада учун 30 гектар ер ажратиб берган. Ёш пахтакорлар гектар бошига 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олишган.

Газетхон **Ф. Зиёдуллаев** 2-мактаб (Бекобод райони) ўқувчилар бригадасининг 33 гектар ерининг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишганликларини бизга маълум қилади. Шунингдек, Чиноз районидаги Жданов номли мактаб ўқувчилари ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштиришда колхозчи ота-оналарга яқиндан ёрдам беришмоқчи. Бу ҳақда материал ёзган ҳаваскор мухбир **Ҳ. Тошболтаев** ўқувчилар ташаббуси билан боғлиқ бўлган яна кўпгина фактларни келтирган.

Бекобод районидаги Калинин номли мактаб ўқувчиларининг «Чаноқ» совхози ишчиларига кўрсатаётган ёрдамини ҳам мақтаса арзийди. Ўқувчиларнинг ибратли ишлари газетхон **А. Бойметов**ни материал ёзишга илҳомлантирган. Комсомол районида яшовчи газетхон **И. Ҳайтинов** эса Чернишевский номли мактаб ўқувчиларининг намунали ишларини қаламга олган.

Ёшларга эстетик тарбия бериш таълимнинг ажралмас қисмидир. Ҳозир Ленин номли мактабда (Чиноз райони) 10 га яқин тўгарак ишлаб турибди. Газетхон **Й. Уринбоев**нинг ёзишича, музика, хор, драма, расмчилик тўгараклари машғулотлари айниқса қизиқарли ўтмоқда. Комсомол районидаги кўпчилик мактабларда ҳам эстетик тарбияга катта аҳамият берилаяпти. Музика тўгараги аъзолари, деб ёзади газетхон **Ш. Ортиқов**, «Гулистон» совхозида тез-тез бўлиб, концерт қўйиб беришади. Ҳаваскор ўқувчиларнинг бу хизматидан ишчилар мамнун бўлишаяпти.

Редакциямиз **А. Эшматов**, **О. Охунов** (Калинин райони), **А. Шокиров** (Чиноз райони) ва бошқа ҳаваскор мухбирлардан ҳам мактаб ҳаёти ҳақида ёзилган хабарлар олди.

Хуршид Умаров Ўзбекистон трактор-йиғув заводининг энг илғор токарларидан биридир. У КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қишлоққа моддий-техника ёрдамини кучайтириш ҳақидаги кўрсатмасига жавобан янада унумли ишлаб, кунлик ишлаб чиқариш топшириқларини 1,5—2 ҳиссага етказиб адо этмоқда. Суратда: ўртоқ Х. Умаров иш устида.

М. Комлев фотоси.

ТОШКЕНТ АСБОБСОЗЛИК ЗАВОДИДА

ҚОЛОҚЛИКДАН ИЛҒОРЛИККА

Корхона коллективи ўтган хўжалик йилини муваффақиятсиз якунлади. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш давлат плани 96 процент бажарилди, холос. Маҳсулот сифати ҳам кўнгилдагидек бўлмади. Бу камчиликларнинг содир бўлишига олиб келган объектив сабаблар йўқ эди. Меҳнат ёмон ташкил этилди. ишлаб чиқариш интизоми бўшашиб кетди, агрегатлардан унумли фойдаланилмади.

Коллектив ўтган йили йўл қўйилган камчиликларни ҳар тарафлама ўрганиб, уларни бартараф қилишга киришди. Бу дастлабки ойлардаёқ яхши натижа берди. Икки ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани анча ошириб адо этилди, қўшимча равишда истеъмолчиларга деярлик 10 минг сўмлик турли асбоб юборилди.

ЯНГИ ТЕХНИКА ЖОРИЙ ҚИЛИНМОҚДА

Етти йилликнинг тўртинчи йилида асбобсозлар маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришлари, унинг янги хилларини тайёрлашни ўзлаштиришлари керак. Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, техника воситаларини ишга тушириш, мавжуд станок ва агрегатларнинг қувватини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда.

1961 йилнинг охирларида олинган 30 га яқин турли хил станоклар бирин-кетин ишга туширилмоқда. ШВ-1МП маркали фрезерлаш ярим автомат машиналари монтаж қилинди. Улар ҳозир маҳсулот бераяпти. Бундан ташқари 3 та 3А64М маркали универсал чархлаш станокларидан фойдаланилабошланди. Натижада меҳнат унумдорлиги 40 процент ошди, маҳсулотнинг сифати эса анча яхшиланди.

Шу кунларда яна 10 га яқин янги станок монтаж қилинаётир.

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Жамоатчилик асосида ишлаш коллектив ҳаётига кириб бораяпти. Ҳозир заводда асосий конструкторлик бюросидан ташқари жамоатчилик асосида ташкил қилинган иккита бюро ишлаб турибди. Уларга инженерлар, техниклар, ишлаб чиқариш илғорлари ва рационализаторлар аъзо бўлиб киришган. Тажрибали инженер коммунист ўртоқ А. Василенко бу бюроларга раҳбарлик қилмоқда. Бюро аъзолари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришга қаратилган жуда кўп ишларни қилишди. Айниқса, корхона цехларида рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатининг кенгайишида катта ёрдам бердилар. Ўтган йил 60 та таклиф тушган эди. Бюро аъзолари ана шу таклифларнинг 40 га яқинини ишлаб чиқаришга жорий қилдилар. Шу ҳисобдан корхона деярлик 20 минг сўм фойда олди.

НОВАТОРЛАР

Ўнлаб инженер-техник ходимлар ва ишчилар ўзларининг рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари билан коллектив олдида турган вазифаларнинг тўла-тўкис бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг айримлари 5—6 та таклиф авторлари ҳисобланади. Рационализатор ўртоқ А. Бурбич қисқа вақт ичида 6 та таклиф билан чиқди. Бу таклифларнинг ҳаммаси ишлаб чиқаришга жорий қилинди ва корхона кўп миқдорда фойда олди. Новатор ўртоқ А. Косих ҳам актив ихтирочилардан ҳисобланади. Унинг таклифлари кўпроқ ишлаб чиқариш маданиятини яхшилашга қаратилган. Конструктор ўртоқ Н. Труш иккита таклиф киритди. Бу таклифлар асбобларни тайёрлашни тезлаштириш ва уларнинг сифатини яхшилашга қаратилган. Шу туфайли коллектив ҳар йили кўплаб маблағни тежаб қолмоқда.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

ШУ КУННИНГ АСОСИЙ ЯНГИЛИГИ

ЛОНДОН, 19 март. (ТАСС). Кеча кечга яқин миллион-миллион инглиз телетомошабинлари СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев овоз бериш қутисига сайлов бюллетени ташлаб турган пайтда, олинган фотосуратни ўз телевизорларининг экранларида кўрдилар. СССР Олий Советига сайловлар ҳақидаги хабарлар Англия радиоси ва телевидениесининг программасида бугун чет мамлакатлардан олиб эшиттирилган асосий янгилик бўлди. Радио ўзининг сўнгги ахборот эшиттиришларида Москвада ва Совет Иттифоқининг бошқа шаҳарларида сайловларнинг боришини мунтазам хабар қилиб, сайловчилар ўз номзодларини якдиллик билан қувватлаётганликларини таъкидлаб турди.

Рейтер агентлиги Советлар мамлакатининг ҳаётидаги ана шу энг катта воқеага кун бўйи зўр эътибор бериб, сайловчиларнинг активлиги ҳақидаги хабарларни ҳамда айрим сайлов участкаларидан берилган лавҳаларни эшиттирди.

ҚУБАНИНГ ҚЎШМА ШТАТЛАРГА НОТАСИ

ГАВАНА, 18 март. (ТАСС). Куба ташқи ишлар министри Рауль Роа АҚШ давлат департаментига Америка ҳарбийларининг Гуантанамодаги АҚШ ҳарбий-денгиз базаси районидаги иғвогарликларга қарши норозилик нотаси юборди. АҚШнинг империалистик ҳукумати, дейилади нотада, Гуантанамодаги ҳарбий денгиз базасини Куба халқига қарши қўпорувчилик ишлари, террорчилик, жосуслик, иғвогарлик ва агрессия олиб бориладиган марказга айлантирмоқда, бу эса, халқаро тинчлик ва хавфсизликка жиддий хатар солмоқда.

Нотада айтилишича, Америка ҳарбийлари кейинги вақтларда Американинг Гуантанамодаги ҳарбий денгиз базаси районида тез-тез иғвогарликлар қиладиган бўлиб қолдилар, бу иғвогарликлар Кубанинг қўриқчи постларига қарши ўт очилишида, Куба территориясига суқилиб киришга қаратилган уринишларда, ўт қўйишларда ва бошқа диверсия ишларида ўз ифодасини топмоқда.

Куба революцион ҳукумати Гуантанамо базасидаги Америка қўшинларининг иғвогарлик ҳаракатларига қарши қатъиян норозилик билдириш билан бирга, Қўшма Штатлар босиб олган Куба миллий территориясининг ана шу қисмини ўзига вақти келганда қайтариб берилишини талаб қилишга қаттиқ бел боғлаганлигини яна бир карра маълум қилади.

Франция Компартияси Сиёсий бюросининг баёноти

ПАРИЖ, 19 март. (ТАСС). Франция Коммунистик партиясининг Сиёсий бюроси Эвиандаги музокараларда ўт очишни тўхтатиш ҳақидаги битим ва бошқа битимлар имзоланганлигини зўр мамнуният билан табриклайди. Ана шу битимлар Жазоирда сулҳ тузишга, Франция билан Жазоир ўртасида дўстлик ва ҳамкорликдан иборат янги муносабатлар ўрнатишга йўл очиб беради, Жазоир ниҳоят мустақил бўлиб қолиши мумкин, дейилади Франция Компартияси Сиёсий бюросининг баёнотида.

Баёнотда таъкидлаб ўтиладики, Жазоирдаги урушнинг дастлабки кунларидан бошлаб Франция Коммунистик партияси Жазоир халқининг озодлик ҳақидаги талабларини эътироф этишни ёқлаб келди.

Жазоир республикаси Муваққат ҳукумати билан ўз миллий озодлик армияси теварагига бирлашган Жазоир халқи ўзи олиб борган қаҳрамонона кураш ва қурбонлар бериш натижасида ана шу тарихий ғалабага эриша олди.

Жазоир халқининг ғалабаси, деб таъкидланади баёнотда, Жазоир масаласини тинч йўл билан ҳал қилиш учун курашиб келган Франция ишчилар синфи билан халқининг ҳам ғалабасидир. Бу ғалаба, шунингдек жаҳондаги тинчликсевар кучларнинг ғалабасидир.

Франция Коммунистик партиясининг Сиёсий бюроси барча тинчликсевар кучларни Эвианда тузилган битимларни саботаж қилиш йўлидаги ҳар қандай уринишни барбод қилмоқ учун хушёрликни бўшаштирмасликка чақиради. Француз халқи билан Жазоир халқи ўртасида, деб уқтирилади баёнотда, озодлик, тенглик ва ўзаро манфаатларни ҳурматлашга асосланган янги муносабатлар ўрнатиш зарур.

КРИМ БОЛҚОСИМНИНГ БАЁНОТИ

ТУНИС, 19 март. (ТАСС). Кеча кечқурун бу ерда Эвиандаги музокараларда қатнашган Жазоир республикаси Муваққат ҳукумати делегациясининг бошлиғи Крим Болқосимнинг қуйидаги баёноти тарқатилди.

«Биз Жазоир революцияси Миллий кенгашининг топширувига биноан ҳамда Жазоир республикаси Муваққат ҳукумати номидан 18 март соат 17 дан 30 минут ўтганда Франция ҳукуматининг мухтор вакиллари билан умумий битимни имзоладик.

Ана шу умумий битимга асосан ўт очиш тўхтатилади. Ўт очишни тўхтатиш муддати бутун территорияда 19 март душанба куни роппа-роса соат 12 да кучга киради.

Биз ана шу тарихий дамда Жазоир озод ва мустақил бўлсин деб 1954 йил 1 ноябрдан буён ўз жонини қурбон қилган кишиларнинг ҳаммасига, шавкатли халқимизнинг миннатдорчилигига муносиб бўлган кишиларга ҳаёлан мурожаат қиламиз.

Биз, шунингдек шонли жангчиларимизга ва миллий ишнинг курашчиларига ҳаёлан мурожаат қиламиз».

Де Голль нутқ сўзлади

ПАРИЖ, 19 март. (ТАСС). Франция президенти де Голль кеча кечқурун радио ва телевидение орқали нутқ сўзлади. У, Эвиандаги музокаралар муваффақиятли суратда тамом бўлганлигини ҳамда Франция ҳукуматининг вакиллари билан Жазоир республикаси муваққат ҳукуматининг вакиллари ўртасида битим имзоланганлигини эълон қилди. Де Голлнинг сўзига қараганда, Эвианда қабул қилинган қарорлар шунга қаратилганки, «Жазоир аҳолиси ўз тақдирини ўзи танлаб олиши керак». Президент «Франция билан мустаҳкам ҳамкорлик қиладиган» мустақил Жазоир олдида очилаётган истиқболдан Франция мамнундир, деди.

ХОТИМА БЕРИЛСИН!

МОГАДИШО, 19 март. (ТАСС). Ҳафталик «Сомали ньюс» газетаси ҳозир Болабемба оролида бутунлай яккалаб қўйилган Конгонинг мард ватанпарвари Антуан Гизенгага бағишлаб мақола босиб чиқарди.

Мустамлакачилар Гизенгани шунинг учун ич-ичидан ёмон кўрадики, деб ёзади газета, у, Конго бирлиги ва мустақиллигининг изчил ҳимоячисидир. Тинчликнинг асл курашчиси бўлган Гизенга Конго халқининг муносиб вакили Лумумбанинг ишини давом эттирди. Газета, ёш республикада мустамлакачиликни тиклаш учун замин ҳозирлаш мақсадида империалистлар Конгонинг содиқ фарзандларини йўқ қилиб юборишни мўлжалламоқдалар, деб таъкидлайди.

«Сомали ньюс» газетаси пировардида, мустамлакачиларнинг жинояткорона хатти-ҳаракатларига хотима беришни ҳамда Антуан Гизенга устида пайдо бўлган хатарни тугатишни талаб қилади.

МИЛЛИОНЛАР ДЕМОКРАТИЯСИ

ПРАГА, 18 март. (ТАСС). Чехословакия матбуоти бугун ўз саҳифаларини совет демократиясининг катта байрами, совет халқининг байрами бўлган СССР Олий Совети сайловларига бағишлаб чиқарди.

«Руде право» газетаси социалистик демократиянинг моҳиятини «Миллионлар демократияси» деган сўзлар билан қисқа ва яққол ифодалаб беради. Газетанинг Москвадаги мухбири Совет мамлакатининг пойтахтидаги, СССРнинг барча шаҳар ва қишлоқларидаги байрам вазияти тўғрисида, совет халқининг монолит бирлиги ва унинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагига маҳкам жипслашганлиги тўғрисида ёзади.

СССРда сайловлар, деб таъкидлайди у, халқ олий давлат лавозимларига ўзининг энг яхши вакилларини кўрсатадиган ва сайлайдиган чинакам демократиянинг ифодасидир. КПСС XXII съездидан кейин, дейилади мақолада, меҳнаткашларнинг давлатни бошқаришда янада чуқур ва ҳар томонлама қатнашишлари учун барча шарт-шароит яратилди.

Телеграф хабар қилади

✦ «Ядро қуролини тарк қилиш ҳаракати» ташкилотига аъзо бўлган инглиз хотин-қизларининг вакиллари 15 мартда бош министр Макмиллан билан учрашдилар. Бу вакиллар ундан Рождество оролида Америка ядро синовларининг олдини олиш учун ҳаракат қилишни талаб этдилар.

✦ Саудия Арабистонининг қироли Сауд янги кабинет составини эълон қилди. Бу кабинетда унинг ўзи бош министр вазифасини, унинг укаси Амир Фейсал бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри вазифаларини бажаради Король оиласининг бошқа икки аъзоси: Сауднинг жияни Амир Фейсал бен Турки билан унинг ўғли Амир Муҳаммад ибн Сауд ички ишлар министри ҳамда мудофаа ва авиация министри вазифаларини эгалладилар.

✦ Британия транспорт комиссиясининг раиси Бичинг Ньюкасл-Апонтайнда сўзга чиқиб, Англиядаги темир йўлларнинг бир қисмини ёпиб қўйиш нияти борлигини айтди. «Дейли уоркер» газетаси Бичингнинг планини танқид қилиб, бу план юк автомобиллари компаниялари хусусий эгаларининг манфаатларини кўзлаб амалга оширилади, деб таъкидлайди.

(ТАСС).

Америка гражданлари АҚШ ҳукуматининг ядро синовларини қайтадан бошлаб юборишга ҳамда тинчлик ишига хавф солувчи сиёсат юритишга қаратилган қарорини қораламоқдалар. Вашингтонда болали хотинлар ва студентлар Оқ уй олдига тўпланиб олишди. Нью-Йоркда оммавий намойишлар бўлиб ўтди. Суратда: Нью-Йоркдаги намойишчилар колоннаси.

Пренс Латин — ТАСС фотоси.

ЦИРК
НАЗАРОВА ЙЎЛБАРСЛАРИ ТОШКЕНТДА

Совет циркининг атоқли намояндаси, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Маргарита Назарованинг номи бутун дунёга машҳурдир. У бош ролни ўйнаган «Хавфли рейс» бадиий фильми ҳозир жаҳоннинг 70 мамлакатида муваффақият билан намойиш қилинмоқда. Санъаткорнинг Тошкентга келиши цирк ишқибозларида зўр қизиқиш уйғотди.

Йўлбарслар аттракциони жуда мураккаб ва қизиқарли қилиб тайёрланган. Программа эълон қилиниши билан 8 та йўлбарс майдонда жой-жойини эгаллайди. Сўнгра Маргарита Петровна йўлбарсларни шундай ўйинга туширадики, гўё унинг атрофида мулойим мушукчалар юрибди дейсиз.

Йўлбарслар айланма аттракционда бир-бирларини ва «бекаси»ни айлантирадилар; Назарованинг буйруғи билан олов ҳалқа орасидан сакраб ўтадилар, ерга узала тушиб ётиб оладилар, сўнгра артистка уларнинг устига ёнбошлайди. Артистка йўлбарснинг оғзига қўлини солиб, жағларини йиртишдан ҳам чўчимайди. Унинг «Пурш» лақабли йўлбарс билан кўрсатган номерларини айниқса, ҳайратланиб томоша қиласиз. М. Назарова унинг устига миниб олиб «сайр» қилади. Йўлбарс пастда турган артистканинг устидан даҳшат билан сакраб ўтади (расмларга қаранг). Муҳими шундаки, бу номерларнинг ҳаммаси эпчиллик билан нозик ва гўзал қилиб бажарилади.

М. Назарова йўлбарслари билан дунёнинг кўп мамлакатларини кезиб чиққан. Англия, Франция, Германия Демократик Республикаси, Эрон ва бошқа мамлакатларда унинг талантига қойил қолишган.

Биз артистканинг ижодий планлари билан қизиқдик.

— Шу кунларда Константин Александрович билан янги аттракцион устида ишлаётирмиз. Бу жуда оригинал бўлади. Иккаламиз қатнашадиган янги программани яқин кунлар ичида тошкентлик томошабинларга кўрсатиш ниятидамиз,— дейди М. Назарова биз билан суҳбатда.

— Яқин келажакда бизни яна киноэкранда ҳам кўришингиз мумкин, — дейди Назарованинг умр йўлдоши, «Хавфли рейс» фильмининг режиссёри К. А. Константиновский. — Бўлажак фильмда биз филлардан тортиб илонларгача кўрсатамиз.

Бунинг учун артистлар йўлбарс билангина эмас, шер, ондатра, маймун, ёввойи соболлар билан ҳам шуғулланишаётган экан.

С. МУСАЕВ.

А. Абалян фотолари.

Майдонда фин ва ўзбек курашчилари

Совет Иттифоқига меҳмон бўлиб келган Финляндия ишчилар спорт союзи курашчилари яқинда Тошкентдаги округ офицерлар уйида Ўзбекистон касаба союзлари спортчилари билан халқаро ўртоқлик учрашуви ўтказдилар. Меҳмонлар командаси сафида мамлакатнинг энг кучли курашчилари — Мельбурн олимпиадасида мукофот олган Тонсто Кангосниеми, Финляндия чемпиони Юварн Ваклин кабилар бор эди. Республикамиз спорт шарафини спорт мастерлари Р. Имомқулов, А. Абдураҳмонов, биринчи разрядли Ш. Раимжонов, спорт мастерлари Б. Амашкевич, В. Егоров, биринчи разрядлилар В. Астангевич, В. Золоторев ва спорт мастери В. Саражянлар ҳимоя қилди.

Самимий дўстлик вазиятида ўтган бу мусобақа 17:15 ҳисоби билан меҳмонлар фойдасига ҳал бўлди.

Ж. УМАРОВ.

Спорт—оммага

Яқинда Тошкент шаҳар сиёсий маориф уйида область маданият ходимлари касаба союзи комитетига қарашли Бирлашган физкультура коллективларининг иккинчи конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда маданият ходимлари касаба союзи область комитетининг инструктори И. Тоҳировнинг Бирлашган республика физкультура коллективларининг 1961 йилги қилган ишлари якуни ва 1962 йилдаги вазифалар тўғрисидаги ҳисобот доклади тингланди.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар корхоналар, муассасалар, нашриётлар, радио, телевидение ва киностудия коллективлари ўртасида олиб борилаётган физкультура ва спорт ишларининг ютуқлари, ҳамда йўл қўйилган камчиликлар ҳақида батафсил тўхталиб ўтдилар.

— Ўтган йили физкультура ишларини жонлантириш, ишлаб чиқариш гимнастикасини йўлга қўйиш, спорт турлари бўйича секциялар уюштиришда,— деди докладчи,— айниқса жамоатчи инструкторлар жонбозлик кўрсатиб ишладилар. Бунга Шодиев, Валиев, Шаропов ўртоқлар каби инструкторларнинг ишларини мисол қилиб келтириш мумкин.

Конференцияда физкультура ишларини жонлантиришга қаратилган қарор қабул қилинди. Шунингдек физкультура ва спорт ишлари билан шуғулланувчи 9 кишидан иборат янги комитет составы сайланди.

А. ЮСУПОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА
СУНЪИЙ ҚОН

Бахтсиз ҳодисага учраб, кўп қон йўқотган кишига тез ёрдам кўрсатиш ва биринчи навбатда қон қуйиш зарур бўлади. Шунинг учун барча медицина муассасаларида доимо консерва қилинган қон запаси бўлиши керак. Кейинги вақтларда киши организми йўқолган қонни организмнинг ўзи ишлаб чиқара ва тўлдира бошлагунича, сунъий қондан фойдаланилмоқда.

Германия Демократик Республикасидаги сиворотка фабрикасида, масалан, сунъий қон плазмаси ишлаб чиқарилмоқда. Бу плазма киши қонининг кўпгина функцияларини бажара олади. Бунинг яна бир афзаллиги шундаки, қон плазмасидан ҳар хил группа қонга эга бўлган беморларни даволашда фойдаланиш мумкин. Сунъий қон плазмани порошок шаклида бир неча йиллар давомида сақлаш мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ПРОЗАСИ АСАРЛАРИНИНГ МУҲОКАМАСИ

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи проза секцияси шу йил 21—22 мартда ўзбек прозасининг 1961 йилда босилиб чиққан асарлари роман, повесть, очерк ва ҳикоялар муҳокамасини ўтказади. — Муҳокамаларда адабиётчилар ва китобхонлар жамоатчилиги актив иштирок этиши сўралади.

ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИ

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЭРОНДАГИ АГРАР ПРОБЛЕМА

(ТЕҲРОНДАН ХАТ)

Кейинги ойларда Эрон матбуотида ер ислоҳоти масаласи қизғин муҳокама қилинмоқда. Эроннинг ҳукмрон доиралари мамлакатдаги мавжуд режимни шу ислоҳот ёрдами билан мустаҳкамлаб олмоқчилар ва Совет Иттифоқидаги коммунистик жамият қуриш Программасининг жозибали кучидан халқ оммасининг эътиборини чалғитмоқчилар.

Эрон шоҳи, Эрон Совет Иттифоқидаги коммунизм қуриш программасига ўзининг ислоҳотлар программасини қарама-қарши қилиб қўйиши лозим деб неча марталаб айтди. 1962 йил 21 февралда қишлоқ хўжалик министри Арсанжоний чет эл журналистларининг йиғилишида нутқ сўзлаб, ҳатто шундай гапларни айтдики, унинг гапига қараганда, унинг режаси билан ўтказиладиган ер ислоҳоти социалистик қишлоқ хўжалик системасидан устин бўлиб чиқар эмиш. Бироқ, ўтказилмоқчи бўлган ер ислоҳоти билан дастлабки танишиб чиқишнинг ўзи бу ислоҳот Эрон қишлоқ хўжалиги олдида турган чуқур проблемаларни асло ҳал қилмаслигини ва Эрон деҳқонларининг оғир аҳволини заррача ўзгартирмаслигини кўрсатиб турибди.

Эрон — аграр мамлакат. 1956 йилда ўтказилган рўйхат маълумотларига қараганда, мамлакатда 3 миллион 985 минг 245 та деҳқон оиласи бор, булар 57 минг 958 та қишлоқда яшайди. Қишлоқ аҳолиси мамлакат аҳолисининг қарийб 80 процентини ташкил қилади. 20 минг қишлоқ помешчикларнинг мулки бўлиб, ҳар бир помешчикнинг ана шундай бештадан ўнтагача қишлоғи бор. Бироқ, деҳқонларнинг 80 процентидан кўпроғи ўз ери бўлмай, помешчикларнинг ерларида ишлайди.

Мамлакат ўзининг асосий даромадини нефть бойликларини ишлатиш ва қишлоқ хўжалигидан ҳосил қилмоқда. Лекин қишлоқ хўжалиги бундан ўн аср муқаддам қандай аҳволда бўлса, ҳозир ҳам худди ўшандай аҳволда қолиб келмоқда ва аҳолининг энг оддий эҳтиёжларини ҳам қондиришга қодир эмас, мамлакат аҳолисининг сони эса ҳар йили 2,5 процент кўпаймоқда.

Кейинги йилларда бўлаётган ва мамлакатни оғир аҳволга солиб қўяётган қурғоқчилик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг даражасини анча пасайтириб юбормоқда. Эрон буғдой сингари асосий овқат маҳсулотларини чет мамлакатлардан сотиб олмоқда.

Катта ер эгаларининг кўпчилиги ўзларига қарашли қишлоқларда яшамайди, деҳқонлар бутунлай ҳуқуқсиз ва қашшоқ, улар мамлакатдаги аҳволдан ниҳоят даражада норози. Бунинг натижасида қишлоқда жанжаллар тез-тез бўлиб туради ва бу ҳол Эроннинг ҳукмрон доираларини айниқса ташвишга солмоқда, чунки армиянинг асосий қисми ёш деҳқонлардан иборат. Шу билан бир вақтда помешчиклар асосий ислоҳотларни ўтказишга актив равишда қаршилик қилмоқдалар. Шу сабабли, қишлоқ хўжалик министри Арсанжоний бундай деди: «Биз оқ революция ёки қизил революцияга дуч келишимиз турган гап. Агар ҳозирги вақтда биз ислоҳотларни тинчлик билан ўтказишга муваффақ бўлолмасак, у ҳолда келгусида мамлакатда инқилоб бўлади».

Хўш, ер ислоҳоти масаласини ҳал қилиш қандай йўлдан борди? Шу жиҳатдан қараганда, Теҳрондаги бир обзорчининг бу хусусдаги фикри диққатга сазовордир.

Ер ислоҳотининг биринчи лойиҳаси 1959 йилда ҳукумат томонидан қабул қилиниб, мажлиснинг (парламентнинг) муҳокамасига топширилди, мажлис бу лойиҳага помешчикларнинг манфаатларини тағин ҳам кўпроқ муҳофаза қиладиган бир қанча ўзгаришлар киритди. Биринчи лойиҳада бир кишининг қўлидаги ер 300 гектар суғориладиган ва 600 гектар суғорилмайдиган ердан ошиқ бўлмаслиги керак деб чеклаб қўйилган эди. Сўнгра бу миқдор кўпайтирилди. Бу қонун лойиҳасини мажлис маъқуллаганидан кейин ҳукумат кўп ой давомида уни «ўрганиш» билан шуғулланди. Оқибат натижада ҳукуматнинг ўзи тарқалиб кетди.

Аминий ҳукумати шоҳдан махсус ваколат олганидан кейин ер ислоҳоти тўғрисида янги қонун қабул қилди. Аминий ҳукуматининг бу биринчи қонуни парламент иштирокисиз қабул қилинганидан кейин, 1962 йил январь ойида шоҳ томонидан маъқулланди.

Эски қонунда ўз ери бўлмасдан ерни ижарага олиб ишловчи ҳар бир киши деҳқон деб ҳисобланар эди. Янги қонунга кўра, ерни ижарага олиб ишловчи кишининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига тааллуқли битта ёки ундан кўпроқ мулки (уруғлиги, иш ҳайвони ва шу каби мулклари) бўлиши лозим.

Эски қонуннинг янги қонундан яна бир фарқи шу эдики, эски қонун ерни вақтинча ижарага олиб ишлатувчиларга жорий қилинмас эди.

Эски қонунда бир кишининг энг кўп деганда 400 гектар суғориладиган ва 800 гектар суғорилмайдиган ери бўлиши мумкинлиги кўзда тутилар эди. Янги қонун помешчикка «фақат битта қишлоққа» эга бўлишга рухсат беради, аммо бу қишлоққа туташган ерларнинг миқдори қанча бўлиши ҳисобга олинмайди.

Бош министр Аминий, ер ислоҳоти тўғрисидаги қонунни амалга ошириш ҳукуматнинг асосий вазифасидир, деган гапни айтди. Лекин помешчикдан ерни сотиб олмоқ учун пул керак, ер ҳақи эса шу ер учун тўланадиган ижара ҳақига ва шу ердан олинадиган 10 йиллик солиқнинг миқдорига баравардир. Аммо, деҳқонларда ерни сотиб олиш учун пул йўқ!

РАВШАНФИКР.

Телевизор

20 МАРТДА

Ўзбек тилида: 18.30 — **Концерт** (мактаб бадиий ҳаваскорлари ижросида), 19.05 — **Телевизион янгиликлар**, 19.15 — **КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини бажарамиз** (қишлоқ хўжалиги илғорлари минбари), 19.30 — **Ўзбек опера ва балетларидан парчалар.**

Рус тилида: 20.20 — **Телевизион янгиликлар**, 20.30 — **Қорақалпоғистон АССРнинг ташкил этилганига 30 йил тўлишига бағишланган эшиттириш**, 21.05 — **Ажойиб ташаббускор** (телеочерк), 21.15 — **Париж Коммунаси ва рассомлар** (адабий эшиттириш).

Ўзбек тилида: 21.45 — Ҳамза номли ўзбек академик драма театрининг 40 йиллиги олдидан. **Л. Соболев. «Хўжайин».** Янги спектаклдан саҳналар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/III да **Аида**, 21/III да **Маскарад.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/III да **Ревизор**, 21/III да **Номус.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/III да **Ғазал фожиаси.**

Кино

Амфибия-одам — «ВАТАН», «МИР», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

«ГОРЗЕЛЕНХОЗ» ТРЕСТИНИНГ

Ўсимликларни ҳимоя қилиш шаҳар станцияси мевасиз ва мевали дарахтларни қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларига қарши дорилаш учун Тошкент шаҳридаги ташкилотлар ва гражданлардан

ЗАКАЗ

қабул қилади

Хизмат ҳақи нақд ва перечисление тартибида тўланади.

Станция дарахтларни дорилаш учун аппарат, асбоб ва кимёвий дориларни ижарага ҳам беради.

Адрес: Кафанов кўчаси, 1-Кафанов тупик, 5-уй. Телефон 30-686.

Жар-ариқ кўча, Айрилиш проезд, 40-уйда турувчи **Эркин Усмонович Иброҳимов**нинг Навоий кўчаси, Қизил Бурчак проезд, 3-уйда турувчи Саида Алиакбаровна Қосимхўжаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар Октябрь район халқ судида кўрилади.

Чиғатой кўчаси, 2-Чимбой проезд 109-уйда турувчи **Хасан Жўраев**нинг шу уйда турувчи Ҳамида Жўраева (Абдураҳмоновадан) ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Чиланзор массив кўча, 46-уйда турувчи **Сирожиддин Қориевич Махмудов**нинг шу уйда турувчи Жамила Тиллаевна Зариповадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786, Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 25888. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 09003. Нашр. Г. — 1554.